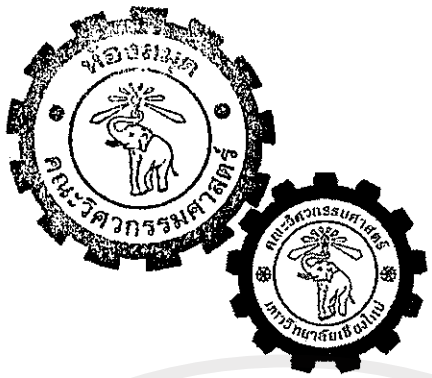

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

สาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุทัศน์ ขันเลข

หน่วยทะเบียนและประมวลผล

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

เสนอต่อ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิงหาคม 2549

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยสาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการสำเร็จได้โดยความสนับสนุนงบประมาณการวิจัยจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาต โสภาแดง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้คำแนะนำ ปรึกษา สนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการวางแผนการจัดการศึกษา การรับนักศึกษาตลอดจนพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุทัศน์ ขันเลข

สิงหาคม 2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วัน เดือน ปี.....

บทคัดย่อ

สาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในลักษณะต่างๆ และเปรียบเทียบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแล้วกลับเข้ามาศึกษาใหม่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจากประกาศของมหาวิทยาลัยและฐานข้อมูลของหน่วยทะเบียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการลาออกของนักศึกษาส่วนใหญ่เนื่องมาจากนักศึกษาต้องการสมัครสอบเข้าใหม่ในสาขาวิชาที่ต้องการ ส่วนการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนและกลับเข้ามาศึกษาใหม่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสาเหตุจากนักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ ขาดความขยัน ไม่ชอบสาขาที่ได้รับการคัดเลือก ทำกิจกรรมมากเกินไป และขาดผู้แนะนำด้านการวางแผนการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนประการหนึ่งคือ ประกาศเรื่อง แนวปฏิบัติในการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษา และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาโดยการทดสอบทางสถิติพบว่านักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนทั้งระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับที่ดี นักศึกษามีความภาคภูมิใจที่ได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาให้ความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนควรปรับปรุงด้านเอกสารการสอน ควรมีการเช็คชื่อการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาตั้งใจเรียนและเข้าชั้นเรียนมากยิ่งขึ้นทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงเรื่องช่วงต่อของเวลาเรียน ระบบการจราจร ระบบขนส่งภายในมหาวิทยาลัยให้มีความคล่องตัวรวมทั้งปรับปรุงการจัดหาหนังสือใหม่ๆสำหรับห้องสมุดและเพิ่มความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตให้มากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ดังนั้นคณะควรให้ความสนใจในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าสาขาวิชา เพราะเป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นปัจจัยในคณะที่สามารถดำเนินการได้ตลอดจนการเอาใจใส่กับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำเป็นพิเศษและเพิ่มบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีส่วนช่วยในด้านการให้เวลากับนักศึกษาเพื่อให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ปัจจัยเหล่านี้จะมีส่วนช่วยลดอัตราการพ้นสภาพของนักศึกษาในคณะให้น้อยลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Abstract

The reasons for drop-outs and failure to maintain student status of the undergraduate students at the Faculty of Engineering, Chiang Mai University

The objectives of this research study are to study various reasons that caused drop-out among students and failure to maintain their status as well as to compare different situations of the failure between part-time and full-time students. The purpose of the study is to search solutions for the failures in order to maintain the status of the students. Samples are the students that had failed to maintain their student status and were able to re-enter the Faculty of Engineering at Chiang Mai University. The information of the failure to maintain students' status was obtained from the database of the department of registration at the Faculty of Engineering of Chiang Mai University. The information was also based on the announcement of the university.

The study found that most droop-outs were because the students wanted to re-enter the university to study their favorable majors. On the other hand, the failure to maintain status due to low GPA and were, then, able to re-enter to the Faculty of Engineering, CMU, resulted from the students' lack of basic knowledge, laziness, dislike their major, participation in too many activities, and lack of consultants in academic planning. Another factor that led to the failure to maintain status due to low GPA was the announcement of the university regarding the transference of credit hours from another institution of higher education. According to statistical test, it found that when comparing the different situations of failure to maintain status between part-time and full-time students, there were no differences at significant of 0.5.

Regarding to students' opinions to the Faculty of Engineering and Chiang Mai University as a whole, the students felt that the management of academy, both in the Faculty and the university level, was good. They were proud of being CMU students. On the other hand, they commented that instructors should improve their teaching documents. The instructors should, also, be strict on class attendant to encourage students to pay attention in class. In addition, the

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

university should reconsider the length of time during class breaks, and improve transportation and traffic systems in the university. Moreover, the library should provide new books and improve the speed of the internet system.

Therefore, the Faculty of Engineering, CMU, should pay attention to the admission of students to its majors, because this is one of the problems that the faculty can deal with. The faculty should, also, pay more attention to the students with low GPA and assigns more roles to advisors in order to be available to give the right advice to the students. These factors would help to decrease the rates of the failure to maintain student status in the faculty.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	ข
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 เอสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	9
เครื่องมือใช้ในการวิจัย	9
การเก็บรวบรวมข้อมูล	10
การวิเคราะห์ข้อมูล	10
บทที่ 4 ผลการวิจัย	11
บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	59
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	
ภาคผนวก ค ประกาศเรื่องการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษา	
ประวัติผู้เขียน	71

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา 12
ตารางที่ 1.2 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า 12
ตารางที่ 1.3 สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม 13
ตารางที่ 1.4 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ 13
ตารางที่ 1.5 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 14
ตารางที่ 1.6 สาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ 14
ตารางที่ 1.7 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร 15
ตารางที่ 1.8 สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 15
ตารางที่ 1.9 จำนวนนักศึกษารับเข้าตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 16
ตารางที่ 1.10 แสดงข้อมูลการรับเข้าและการสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2543-2544 16
ตารางที่ 1.11 แสดงข้อมูลนักศึกษาภาคปกติ ที่พ้นสภาพการศึกษาเทียบกับอัตรา
การรับเข้าแยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2543-2547 18
ตารางที่ 1.12 จำนวนนักศึกษาภาคปกติที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส 19
ตารางที่ 1.13 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า 19
ตารางที่ 1.14 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 20
ตารางที่ 1.15 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ 20
ตารางที่ 1.16 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร 21
ตารางที่ 1.17 สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 21
ตารางที่ 1.18 แสดงจำนวนนักศึกษาภาคพิเศษที่สำเร็จการศึกษา
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2544 21
ตารางที่ 1.19 แสดงข้อมูลนักศึกษาภาคพิเศษ ที่พ้นสภาพการศึกษาเทียบกับ
อัตราการรับเข้า ปีการศึกษา 2543-2547 22
ตารางที่ 1.20 จำนวนนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยก
ตามรหัสสาขาวิชา 23
ตารางที่ 1.21 จำนวนนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพ
การเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส 23

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 1.22 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา 25
ตารางที่ 1.23 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า 26
ตารางที่ 1.24 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม 27
ตารางที่ 1.25 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ 28
ตารางที่ 1.26 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 29
ตารางที่ 1.27 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ 30
ตารางที่ 1.28 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมจักรกลเกษตร 31
ตารางที่ 1.29 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียนของนักศึกษาที่ยังมิได้เข้าสาขาวิชา 32
ตารางที่ 1.30 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า 33
ตารางที่ 1.31 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ 33
ตารางที่ 1.32 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 34
ตารางที่ 1.33 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร 35
ตารางที่ 1.34 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 35
ตารางที่ 1.35 สรุปจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนแยกตามรหัสสาขาวิชานักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ 36

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 1.36 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 37

ตารางที่ 1.37 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนแยกตามนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ปีการศึกษา 2543-2547 38

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1.1 แผนภูมิแสดงข้อมูลนักศึกษาภาคปกติ จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเทียบกับอัตราการรับเข้าแยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2543-2545 17

แผนภูมิที่ 1.2 แสดงจำนวนรับและจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา 18

แผนภูมิที่ 1.3 แสดงนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา 22

แผนภูมิที่ 1.4 แสดงจำนวนนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส 24

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2513 รวมระยะเวลาถึงปัจจุบัน 36 ปี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ผลิตบัณฑิตไปแล้วจำนวน 7,283 คน ปัจจุบันการรับนักศึกษาได้มีการเพิ่มจำนวนมากขึ้น จากสถิติการรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2548 ในปีการศึกษา 2545 รับนักศึกษา 574 คน ปีการศึกษา 2546 รับนักศึกษา 678 คน ปีการศึกษา 2547 รับนักศึกษา 772 คน และปีการศึกษา 2548 คณะรับนักศึกษาจำนวน 827 คน จะเห็นได้ว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในการผลิตวิศวกรหนึ่งคน คณะวิศวกรรมศาสตร์ต้องใช้งบประมาณดำเนินการต่อหัวประมาณ 68,473.40 บาทต่อคนต่อปี งบประมาณส่วนหนึ่งได้รับสนับสนุนจากรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ให้แต่ละมหาวิทยาลัยผลิตวิศวกรที่มีคุณภาพออกมารับใช้สังคมและประเทศชาติ ในขณะเดียวกันช่วงระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษานั้น พบว่าช่วงต่อของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ขึ้นชั้นปีที่ 2 จะมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ลาออกจากการเป็นนักศึกษาและต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาของมหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่ง กล่าวโดยสรุปตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 – 2547 มีจำนวนนักศึกษาที่ลาออกและพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2547 มีนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ลาออกจำนวน 113 คน พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยจำนวน 120 คน และในระหว่างปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ได้มีประกาศให้นักศึกษาที่พ้นสภาพหรือนักศึกษาที่ลาออกจากการเป็นนักศึกษาและสอบกลับมาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถนำหน่วยกิตกระบวนวิชาที่ได้ศึกษาไว้เดิมแต่ไม่เกิน 5 ปี สามารถโอนผลการเรียนมาเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรสาขาวิชาที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาใหม่ได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจมีผลต่อการตัดสินใจในการลาออกจากการเป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ การที่มีนักศึกษาลาออกและพ้นสภาพการเป็นนักศึกษานั้น นับได้ว่าเป็นการสูญเสียเป็นอย่างมากทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และเวลา ดังนั้น หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันศึกษาและหามาตราการแนวทางแก้ไขเพื่อมิให้เกิดการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาได้ ถือว่าเป็นการปฏิบัติงานและหามาตราการแนวทางการแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีการเตรียมความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ซึ่งการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลนั้น รัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณโดยคำนวณการผลิตบัณฑิตต่อหัวต่อคนต่อปี ดังนั้นเมื่อมหาวิทยาลัยได้กำหนดเป้าหมายและสนับสนุนในการผลิตบัณฑิตในแต่ละปีไว้แล้ว แต่ในการปฏิบัติจริงอาจไม่สามารถผลิตบัณฑิตได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น นอกจากจะส่งผลกระทบต่องบประมาณที่มหาวิทยาลัยหรือคณะควรจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลแล้ว ยังมีผลต่อคุณภาพของการผลิตบัณฑิตแต่ละปีของคณะด้วย ซึ่งผลจากการตรวจประเมินของคณะกรรมการตรวจสอบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย พบว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ยังมีจุดอ่อนในด้านจำนวนการผลิตบัณฑิต ที่มีนักศึกษาลาออกและการพ้นภาพการเป็นนักศึกษาจำนวนมาก และคณะวิศวกรรมศาสตร์ยังไม่มีมาตรการหรือ กลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางป้องกันมิให้นักศึกษาลาออก หรือ ลดจำนวนการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ด้วยสาเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุการลาออกและลักษณะการพ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเป็นการศึกษาและนำเสนอหาแนวทางแก้ไขเพื่อป้องกันหรือลดจำนวนนักศึกษาให้มีการลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาให้ลดน้อยลงได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ศึกษาลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา
2. ศึกษาอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาต่ออัตราการรับเข้าแต่ละสาขาวิชา
3. เปรียบเทียบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ
4. ศึกษาสาเหตุการลาออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์
5. ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพของนักศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงลักษณะโดยทั่วไปของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา
2. ทราบอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาต่ออัตราการรับเข้าแต่ละชั้นปี
3. ทราบความแตกต่างของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. ทราบสาเหตุของการลาออกของนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพของนักศึกษา
6. เสนอข้อมูลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา วางแผนการรับนักศึกษา หรือสร้างกลยุทธ์ในการสร้างเสริมด้านวิชาการให้กับนักศึกษาเพื่อลดจำนวนการพ้นสภาพและการลาออกจากการเป็นนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและสาเหตุของการลาออกของนักศึกษาและกลับเข้ามาศึกษาใหม่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตของการศึกษา โดยการศึกษาจากเอกสารและจากข้อมูลของหน่วยทะเบียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับลักษณะของการพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 -2547 และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จากนักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและสอบกลับเข้ามาเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2548

คำนิยามศัพท์

การลาออก หมายถึง นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาออก ตามประกาศของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การโอนหน่วยกิต หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย ให้นำจำนวนหน่วยกิตของกระบวนวิชาเดิมที่นักศึกษาเคยลงทะเบียนและสอบผ่านตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตสะสมในหลักสูตรสาขาวิชาที่นักศึกษาสอบคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้

การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หมายถึง การพ้นสภาพการศึกษาตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ตาย
2. ลาออก
3. ไม่มาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมิได้ลาพักการศึกษาภายใน 30 วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. เมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาเต็มเวลาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเวลา 2 เท่าของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาของสาขาวิชาและยังไม่สำเร็จการศึกษา
5. มีผลการศึกษาตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้
    5.1 เมื่อเรียนมาแล้วครบสองภาคการศึกษาปกติ ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.50
    5.2 เมื่อเรียนมาแล้วครบสี่ภาคการศึกษาปกติ ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75
    5.3 หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ
    5.4 เมื่อได้เคยลงทะเบียนกระบวนวิชาเรียน และได้รับลำดับขั้นหรืออักษร S และ U มาแล้วถึง 240 หน่วยกิตสำหรับหลักสูตร 4 ปี ยังมีลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 2.00

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาในระบบโควตา เอ็นทรานส์และโครงการพิเศษที่คณะรับโดยตรง

นักศึกษาภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาผ่านสถานศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและสาเหตุของการลาออกจากการเป็นนักศึกษา ศึกษาลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 ส่วนการลาออกจากการเป็นนักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2547 ซึ่งการศึกษาลักษณะดังกล่าวมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ระเบียบข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาและส่วนที่เกี่ยวข้อง (มช.38) ปีการศึกษา 2547 กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2546 ข้อ 18 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ด้วยสาเหตุดังต่อไปนี้

18.1 ตาย

18.2 ลาออก

18.3 โอนไปเป็นนักศึกษาสถาบันการศึกษาอื่น

18.4 ขาดคุณสมบัติของการเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อหนึ่งข้อใดตามข้อ 4

18.5 ไม่มาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมิได้ลาพักการศึกษาภายใน 30 วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

18.6 มีความประพฤติไม่สมควรเป็นนักศึกษา หรือกระทำการอันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้ลบชื่อออกจากการเป็นนักศึกษา ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยวินัยการศึกษา

18.7 เมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาเต็มเวลาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเวลา 2 เท่า ยังไม่สำเร็จการศึกษา

18.8 มีผลการศึกษาตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

18.8.1 เมื่อเรียนมาแล้วครบสองภาคการศึกษาปกติ ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.50

18.8.2 เมื่อเรียนมาแล้วครบสี่ภาคการศึกษาปกติ ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

18.8.3 หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ

18.8.4 เมื่อได้เคยลงทะเบียนกระบวนวิชาเรียน และได้รับลำดับขั้น หรืออักษร S และ U มาแล้วถึง 240 หน่วยกิตสำหรับหลักสูตร 4 ปี และ 300 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตร 5 ปี ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 2.00

2. หน่วยวิจัยสถาบันและสารสนเทศ งานนโยบายและแผน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสละสิทธิ์ การพ้นสภาพ และสำเร็จการศึกษาระหว่างนักศึกษาที่มาจากแต่ละประเภทสอบเข้า ระดับปริญญาตรี ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539,ข-ค)พบว่า การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60.81 พ้นสภาพเนื่องจากการลาออกร้อยละ 21.43 และพ้นสภาพเนื่องจากขาดการติดต่อร้อยละ 17.37 นักศึกษาพ้นสภาพเนื่องมาจากผลการเรียนต่ำกว่า 1.5 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มาจากการสอบคัดเลือกแบบทบวงฯ ร้อยละ 20.79 เป็นนักศึกษาที่มาจากการสอบโควตาร้อยละ 10.37

3. งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี(2545,30-32)ได้ ศึกษาอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีและการคาดคะเนจำนวนนักศึกษา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่คาดว่าจะมีในช่วงระยะ 5 ปี ตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 หน้า 30 ได้สรุปผลการวิเคราะห์ค่าประมาณอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละชั้นปี สำหรับใช้เป็นค่าประมาณในการคาดคะเนจำนวนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ทั้งหมดที่คาดว่าจะมีในระยะ 5 ปี ของแผนฯ 9 พ.ศ. 2545-2549 ดังนี้ การคงอยู่ชั้นปีที่ 2 จากชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 94.0 การคงอยู่ชั้นปีที่ 3 จากชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 96.5 การคงอยู่ชั้นปีที่ 4 จากชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 97.8 การคงอยู่ชั้นปีที่ 5 จากชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 34.0 การคงอยู่ชั้นปีที่ 6 ขึ้นไปจากชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 32.4 จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าการประมาณอัตราคงอยู่ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 จากชั้นปีที่ 1 นั้นมีนักศึกษาหายไปประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์

4. ฝ่ายทะเบียนการศึกษา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544,18) ได้ศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ลาออกกลางคันในช่วงปีการศึกษา 2542-2544 พบว่าสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาลาออกกลางคันมากที่สุดคือ นักศึกษาสอบได้ใหม่ใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะที่นักศึกษาลาออกนั้นไม่ใช่คณะที่นักศึกษาต้องการจะเรียน ร้อยละ 22.59 ส่วนสาเหตุรองลงมาคือ นักศึกษาสอบได้ใหม่ในสถาบันอื่น ร้อยละ 16.10 สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาลาออกกลางคันน้อยที่สุดได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ ร้อยละ 0.72

5. ศิรินทร์ กุลสิงห์ (2543, หน้า 24-26) ได้ทำการวิจัยการลาออกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538-2541 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาวิจัยสรุปว่าคณะที่มีอัตราการลาออกมากจะอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 โดยมีสาเหตุมาจากนักศึกษาต้องการไปเรียนสถาบันอื่นต้องการสอบเข้าในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนสาเหตุอื่นๆ คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาเรื่องครอบครัว

6. ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและรับเข้าศึกษา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544,24) ได้ทำการวิเคราะห์การสละสิทธิ์ของผู้ผ่านการสอบโควตาเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543 พบว่า จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ขาดสอบสัมภาษณ์การเข้าศึกษาในระบบโควตา ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ไปคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2543 มีจำนวนผู้ขาดสอบสัมภาษณ์ 27 คน ไปสอบในระบบทบวงได้รับการคัดเลือกจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 59.26 โดยได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาใน คณะวิศวกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 25.93 สอบเข้าคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 22.22

7. ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและรับเข้า สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2547,16-19) ได้ศึกษาถึงสาเหตุการสละสิทธิ์ของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2547 จากการศึกษาพบว่า สาเหตุของการสละสิทธิ์มากที่สุดคือ นักศึกษาคิดว่าสาขาวิชาที่สอบได้ไม่ถนัด หรือไม่เหมาะสมกับตนเอง ร้อยละ 34.7 เมื่อเรียนจบแล้วหางานทำยาก คิดเป็นร้อยละ 26.1 และจากการเปรียบเทียบสาเหตุการสละสิทธิ์ของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาจำแนกตามคณะ แล้วพบว่า สาเหตุการสละสิทธิ์ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์เพราะต้องการเรียนในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง หรือที่คนนิยมมากกว่า

8. จันทนา พรหมศิริ และคณะ (2542,40-41) ได้ศึกษาถึงสาเหตุการสละสิทธิ์การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ของนักศึกษาประเภทโควตา รุ่นปีการศึกษา 2540 ซึ่งการศึกษามุ่งที่จะศึกษาถึงอัตราร้อยละการสละสิทธิ์การเข้าศึกษาของนักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกประเภทโควตา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

และหาสาเหตุของการสละสิทธิ์การเข้าศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกประเภทโควตา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีอัตราการสละสิทธิ์มากที่สุดร้อยละ 57.95 รองลงมาคือ วิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 45.06 และเพศหญิงมีการสละสิทธิ์มากกว่าเพศชาย ส่วนสาเหตุของการลาออก คือ ค่าหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยสุรนารีแพง สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอื่นได้ และไม่มีความพร้อมทางด้านทุน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาต่ออัตราการรับเข้าในแต่ละสาขาวิชา ตลอดจนเปรียบเทียบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตของการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เป็นประกาศมหาวิทยาลัยและข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยทะเบียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ เกี่ยวกับการรับนักศึกษา การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543–2547 นักศึกษาที่ลาออกและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 -2548

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เอกสารการรับนักศึกษา
2. ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. รายชื่อนักศึกษาที่ลาออก และพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา
4. ข้อมูลจากหน่วยทะเบียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547
5. แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถึงสาเหตุของการลาออกจากการเป็นนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2548 โดยในแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

    5.1 ศึกษาจากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5.2 หลังจากที่ได้สร้างเสร็จได้ทำการตรวจสอบแก้ไขและนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงเครื่องมือ และนำไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนและกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจำนวนการรับเข้าจากเอกสารการรับเข้าและลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จากประกาศของมหาวิทยาลัย และฐานข้อมูลหน่วยทะเบียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. เก็บรวบรวมข้อมูลสาเหตุของการลาออกจากการเป็นนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2548 และกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการรับเข้า จำนวนนักศึกษาที่ลาออก และการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามภาคปกติ ภาคพิเศษ และแยกสาขาวิชา โดยการแจกแจงความถี่ และใช้สถิติร้อยละ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้วจะถูกนำมาลงรหัสและใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ช่วยในการประมวลผล เพื่อแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ t-test ส่วนข้อมูลที่เป็นแบบปลายเปิดและจากแบบสัมภาษณ์จะถูกนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณาและอภิปรายผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 ศึกษาถึงสาเหตุของการลาออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับมาเป็นนักศึกษาใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปีการศึกษา 2545-2548 ดังนั้นผู้วิจัยแยกเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2547

ตอนที่ 3 ศึกษาสาเหตุการลาออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2545-2548

ตอนที่ 1 ลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากประกาศการรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย และระบบฐานข้อมูลของหน่วยทะเบียนเกี่ยวกับการรับนักศึกษาและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 ผลการศึกษามีดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จำนวนนักศึกษารับเข้าและลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามสาขาวิชา

ส่วนที่ 1. นักศึกษาภาคปกติ

ตารางที่ 1.1 สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	74	43	7	-	4	7	1	-	-
44	81	13	13	-	5	9	-	-	1
45	70	-	17	-	-	3	-	-	-
46	89	-	10	-	-	5	-	-	-
47	92	-	7	-	1	-	-	-	-
รวม	406	56	54	0	10	24	1	0	1

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมโยธาทั้งหมด 406 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 155 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 56 คน คิดเป็นร้อยละ 36.13 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 21.92

ตารางที่ 1.2 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	51	47	-	-	1	-	-	-	-
44	55	36	3	-	1	3	-	-	-
45	60	-	-	-	1	-	-	-	-
46	61	-	5	-	-	2	-	-	-
47	64	-	8	-	-	2	-	-	-
รวม	291	83	16	0	3	7	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าทั้งหมด 291 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 106 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 83 คน คิดเป็นร้อยละ 78.30 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.93

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.3 สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	33	21	3	-	-	6	-	-	-
44	38	16	6	-	3	1	-	-	-
45	32	-	3	-	-	2	-	-	-
46	37	-	6	-	-	2	-	-	-
47	40	-	5	-	-	-	-	-	-
รวม	180	37	23	0	3	11	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมทั้งหมด 180 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 71 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.11 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 20.56

ตารางที่ 1.4 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	86	80	1	-	1	1	-	-	-
44	82	70	4	-	1	-	-	-	-
45	88	-	1	-	1	-	-	-	-
46	84	-	1	-	-	3	-	-	-
47	87	-	4	-	-	3	-	-	-
รวม	427	150	11	0	3	7	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการทั้งหมด 427 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 168 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 150 คน คิดเป็นร้อยละ 89.29 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 4.92

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.5 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	80	66	-	-	-	4	-	-	-
44	77	63	-	1	-	1	-	-	-
45	86	-	2	-	2	-	-	-	-
46	96	-	1	-	-	2	-	-	-
47	104	-	2	-	-	2	-	-	-
รวม	443	129	5	1	2	9	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลทั้งหมด 443 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 157 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 129 คน คิดเป็นร้อยละ 82.17 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.61

ตารางที่ 1.6 สาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	15	6	6	-	1	1	-	-	-
44	18	2	7	-	2	2	-	-	-
45	19	-	13	-	-	2	-	-	-
46	7	-	2	-	-	-	-	-	-
47	16	-	4	-	-	-	-	-	-
รวม	75	8	32	0	3	5	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ทั้งหมด 75 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 33 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 8 คน คิดเป็นร้อยละ 24.24 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.7 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จ การศึกษา	ลาออก	ไม่มา รายงาน ตัว	ขาดการ ติดต่อ	พ้นสภาพ เพราะผล การเรียน	เสีย ชีวิต	ลบชื่อ/ ถอน สภาพ	ย้าย คณะ
43	29	7	7	-	2	2	-	-	-
44	24	8	5	-	2	-	-	-	-
45	21		6	-	-	3	-	-	-
46	32	-	12	-	2	9	-	-	-
47	44	-	5	-	1	8	-	-	-
รวม	150	15	35	0	7	22	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรทั้งหมด 150 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 53 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 42.67

ตารางที่ 1.8 สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

รหัส	นศ.รับเข้า	สำเร็จ การศึกษา	ลาออก	ไม่มา รายงาน ตัว	ขาดการ ติดต่อ	พ้นสภาพ เพราะผล การเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ ถอน สภาพ	ย้ายคณะ
43	51	49	-	-	-	-	-	-	-
44	57	50	-	-	-	-	1	-	-
45	39	-	-	-	-	-	-	-	1
46	41	-	-	-	-	-	-	-	-
47	45	-	1	-	-	-	-	-	-
รวม	233	99	1	0	0	0	1	0	1

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ทั้งหมด 233 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2544 จำนวน 108 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 99 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.86

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาที่ยังไม่สังกัดสาขาวิชา

ตารางที่ 1.9 จำนวนนักศึกษารับเข้าตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 รวม 2,450 คน

รหัส	นศ. รับเข้า	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	474	13	14	4	24	-	-	-
44	477	10	17	6	12	-	-	-
45	475	23	11	6	20	-	-	-
46	487	8	11	2	17	-	-	-
47	537	7	12	5	19	-	-	-
รวม	**2,450**	**61**	**65**	**23**	**92**	-	-	-

จากตารางจำนวนนักศึกษาปีการศึกษา 2543-2547 มีนักศึกษาที่ยังมิได้เข้าสาขาวิชาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา จำนวน 176 คน (ไม่นับรวมจำนวนนักศึกษาที่ไม่ได้มารายงานตัว) คิดเป็นร้อยละ 7.18 ของจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าทั้งหมดตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547

ตาราง 1.10 แสดงข้อมูลการรับเข้าและการสำเร็จการศึกษาแยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2543-2544

สาขาวิชา	จำนวนรับ	จำนวน นศ.สำเร็จ	% การสำเร็จการศึกษา
วิศวกรรมโยธา (CE)	155	56	36.13
วิศวกรรมไฟฟ้า(EE)	106	83	78.30
วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม(EMV)	71	37	52.11
วิศวกรรมอุตสาหการ(IE)	168	150	89.29
วิศวกรรมเครื่องกล(ME)	157	129	82.17
วิศวกรรมเหมืองแร่(MN)	33	8	24.24
วิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร(AE)	53	15	28.30
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์(CPE)	108	99	91.67

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนภูมิที่ 1.1 แผนภูมิแสดงข้อมูลนักศึกษาภาคปกติ จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเทียบกับอัตราการรับเข้าแยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2543-2545

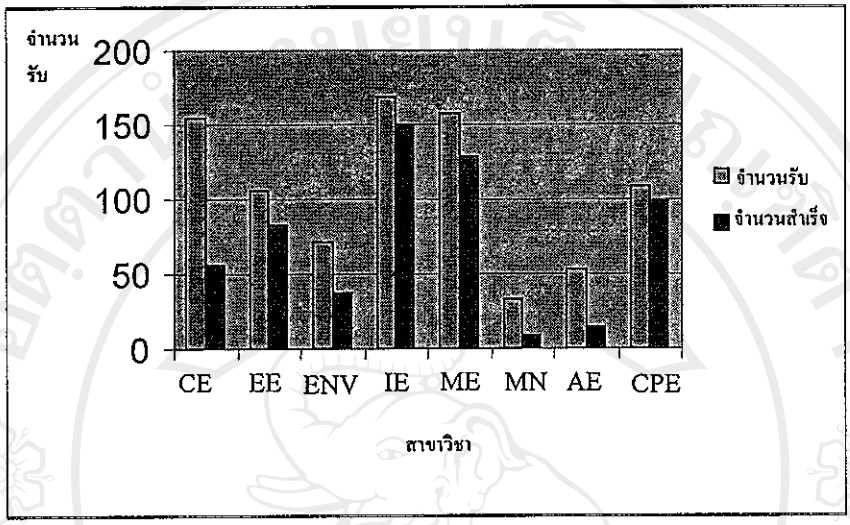

จากแผนภูมิจำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนรับเข้าปีการศึกษา 2543-2545 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์มีอัตราการสำเร็จการศึกษาสูงที่สุด รองลงมาคือสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร และวิศวกรรมเหมืองแร่ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.11 แสดงข้อมูลนักศึกษาภาคปกติ ที่พ้นสภาพการศึกษาเทียบกับอัตราการรับเข้า แยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2543-2547

สาขาวิชา	จำนวนรับ	จำนวน นศ.พ้นสภาพ	% การพ้นสภาพ
วิศวกรรมโยธา (CE	406	89	21.92
วิศวกรรมไฟฟ้า (EE)	291	26	8.93
วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม (ENV)	180	37	20.56
วิศวกรรมอุตสาหการ (IE)	427	21	4.92
วิศวกรรมเครื่องกล (ME)	443	14	3.16
วิศวกรรมเหมืองแร่ (MN)	75	40	53.33
วิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร (AE)	150	64	42.67
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (CPE)	233	2	0.86

แผนภูมิที่ 1.2 แสดงจำนวนรับและจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

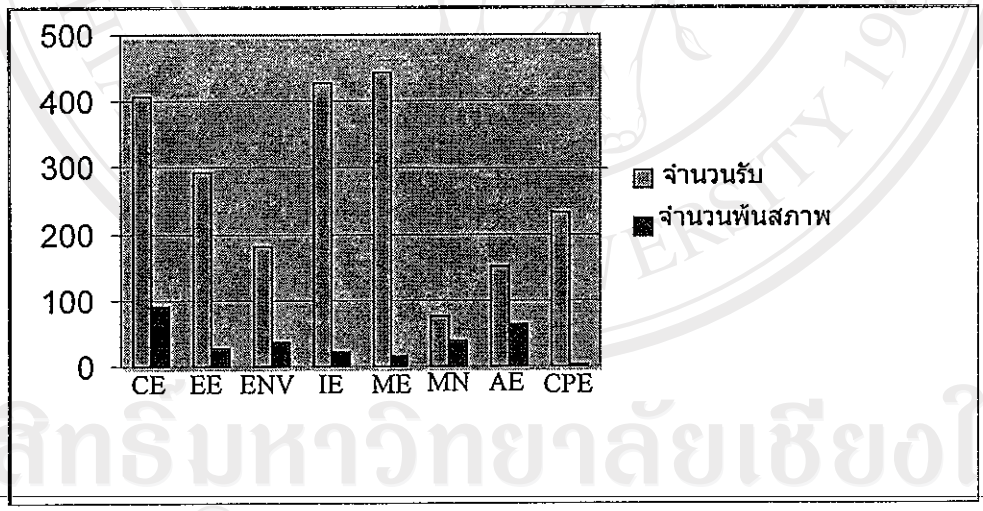

จากแผนภูมินักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 พบว่าอัตราการพ้นสภาพการศึกษาเทียบกับจำนวนรับเข้า จำนวนนักศึกษาวิศวกรรมเหมืองแร่ วิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรมีอัตราการพันสภาพสูงที่สุดรองลงมาคือ วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.12 จำนวนนักศึกษาภาคปกติที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส

	นักศึกษาภาคปกติ		
รหัส	**จำนวนรับ**	**จำนวนพ้นสภาพ**	**ร้อยละ**
43	432	83	19.21
44	442	91	20.59
45	438	85	19.41
46	455	78	17.14
47	499	72	14.43
รวม	**2,266**	**409**	**18.05**

จากตารางจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษารหัส 44 อัตราการพ้นสภาพสูงสุด คือร้อยละ 20.59 รองลงมาคือ รหัส 45 รหัส 43 มีร้อยละของการพ้นสภาพ 19.41 และ 19.21 รหัส 46 และ 47 มีร้อยละของการพ้นสภาพ 17.14 และ 14.43 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 นักศึกษาภาคพิเศษ

ตารางที่ 1.13 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
46	25	-	4	6	-	7	-	-	-
47	25	-	6	1	4	8	-	-	-
รวม	50	0	10	7	4	15	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าทั้งหมด 50 คน นักศึกษาพ้นสภาพการศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.14 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
43	79	26	16	-	29	7	-	-	-
44	86	18	9	-	20	34	-	-	-
45	51	-	18	10	3	17	-	-	-
46	51	2	6	3	2	19	-	1	-
47	30	-	6	3	1	11	-	-	-
รวม	297	46	55	16	55	88	0	1	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลทั้งหมด 297 คน จำนวนนักศึกษารับเข้าปีการศึกษา 2543-2546 จำนวน 267 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาต่ออัตราการรับเข้า 46 คน คิดเป็นร้อยละ 17.23 นักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตารางที่ 1.15 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียนน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
45	48	-	6	5	-	18	-	-	-
46	76	-	11	9	2	18	-	-	-
47	98	-	18	1	4	21	-	-	-
รวม	222	0	35	15	6	57	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการทั้งหมด 222 คน จำนวนนักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2547 จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 44.14

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.16 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
47	28	-	5	1	-	2	-	-	-
รวม	28	0	5	1	0	2	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรทั้งหมด 28 คน จำนวนนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 1.17 สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

รหัส	นศ. รับเข้า	สำเร็จการศึกษา	ลาออก	ไม่มารายงานตัว	ขาดการติดต่อ	พ้นสภาพเพราะผลการเรียน	เสียชีวิต	ลบชื่อ/ถอนสภาพ	ย้ายคณะ
46	39	-	4	8	1	14	-	-	-
47	54	-	6	2	4	11	-	-	-
รวม	93	0	10	10	5	25	0	0	0

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ทั้งหมด 93 คน จำนวนนักศึกษาพ้นสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2546-2547 จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 43.01

ตารางที่ 1.18 แสดงจำนวนนักศึกษาภาคพิเศษที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2544

สาขาวิชา	จำนวนรับ	จำนวน นศ. สำเร็จการศึกษา	% การสำเร็จการศึกษา
วิศวกรรมเครื่องกล	165	44	26.67

จากตารางจำนวนนักศึกษาภาคพิเศษสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลมีนักศึกษาสำเร็จการศึกษา 44 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.19 แสดงข้อมูลนักศึกษาภาคพิเศษ ที่พ้นสภาพการศึกษาเทียบกับอัตราการรับเข้า ปีการศึกษา 2543-2547

สาขาวิชา	จำนวนรับ	จำนวน นศ. พ้นสภาพ	% การพ้นสภาพ
วิศวกรรมไฟฟ้า(EE)	50	29	58.00
วิศวกรรมอุตสาหการ(IE)	222	98	44.14
วิศวกรรมเครื่องกล(ME)	297	198	66.67
วิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร(AE)	28	7	25.00
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์(CPE)	93	40	43.01

จากตารางจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลมีอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษามากที่สุด มีจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ และวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรตามลำดับ

แผนภูมิที่ 1.3 แสดงนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

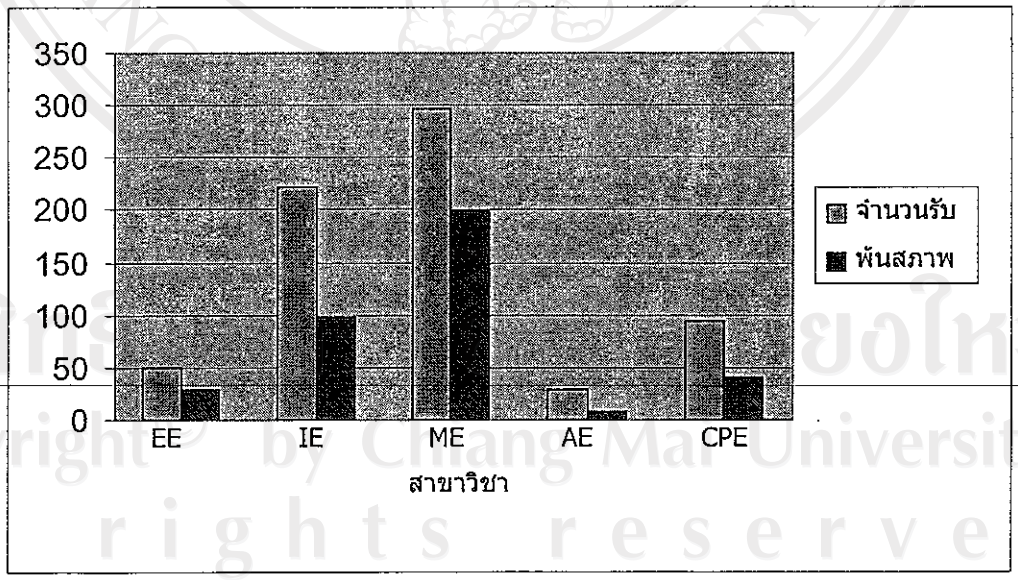

จากแผนภูมิสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลมีจำนวนนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษามากที่สุด และสาขาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรมีจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับจำนวนรับนักศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.20 จำนวนนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส

รหัส	นักศึกษาภาคพิเศษ		
	จำนวนรับ	จำนวน	ร้อยละ
43	79	52	65.82
44	86	63	73.26
45	99	62	62.63
46	191	89	46.60
47	235	107	45.53
รวม	**525**	**373**	**71.05**

จากตารางจำนวนนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษารหัส 44 อัตราการพ้นสภาพสูงสุดคือร้อยละ 73.26 รองลงมาคือ รหัส 43 รหัส 45 มีร้อยละของการพ้นสภาพ 65.82 และ 62.63 รหัส 46 และ 47 มีร้อยละของการพ้นสภาพ 46.60 และ 45.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.21 จำนวนนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส

รหัส	นักศึกษาภาคปกติ	นักศึกษาภาคภาคพิเศษ
43	83	52
44	91	63
45	85	62
46	78	89
47	72	107
รวม	**409**	**373**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนภูมิที่ 1.4 แสดงจำนวนนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแยกตามรหัส

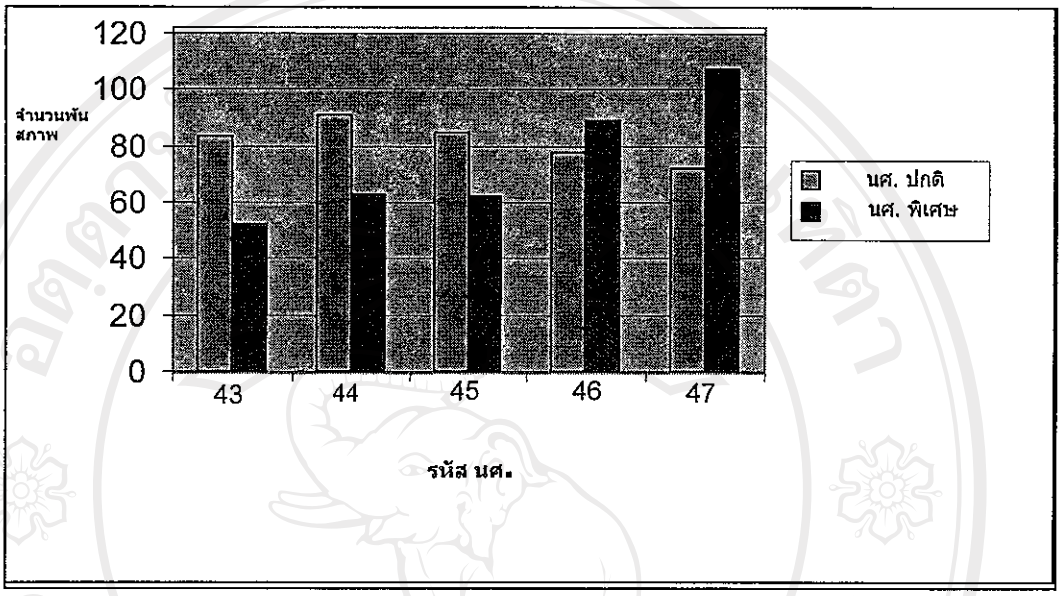

จากแผนภูมินักศึกษาภาคปกติมีแนวโน้มการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง แต่นักศึกษาภาคพิเศษมีแนวโน้มการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาที่สูงขึ้น

จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน

ปัจจุบันคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เปิดทำการสอนนักศึกษาสองระบบ คือ นักศึกษาภาคปกติ และนักศึกษาภาคพิเศษ ซึ่งเงื่อนไขการพ้นสภาพเพราะผลการเรียนตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีผลการศึกษาตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1.1 เมื่อเรียนมาแล้วครบสองภาคการศึกษาปกติ ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.50

1.2 เมื่อเรียนมาแล้วครบสี่ภาคการศึกษาปกติ ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75

1.3 หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ดังนั้นผู้วิจัยจึงแสดงข้อมูลโดยแยกเป็นสองส่วนดังนี้

1. นักศึกษาภาคปกติแยกตามสาขาวิชาและนักศึกษาที่ยังมิได้เข้าสาขาวิชาดังนี้

ตารางที่ 1.22 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไปไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	74	-	6	1	7
44	81	-	6	3	9
45	70	1	2	-	3
46	89	-	5	-	5
47	92	-	-	-	-
รวม	**406**	**1**	**19**	**4**	**24**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมโยธาที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 1 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 19 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 24 คนคิดเป็นร้อยละ 5.91

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.23 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	51	-	-	-	-
44	55	-	3	-	3
45	60	-	-	-	-
46	61	1	1	-	2
47	64	2	5	-	7
รวม	**291**	**3**	**9**	**0**	**12**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 3 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 9 คน รวมทั้งหมด 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.12

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.24 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไปไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	33	-	4	2	6
44	38	-	1	-	1
45	32	-	1	1	2
46	37	-	2	-	2
47	40	-	-	-	-
รวม	**180**	**0**	**8**	**3**	**11**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียน หลังจากที่เรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 8 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.11

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.25 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	86	-	1	-	1
44	82	-	-	-	-
45	88	-	-	-	-
46	84	2	-	1	3
47	87	3	-	-	3
รวม	**427**	**5**	**1**	**1**	**7**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียน หลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 5 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 1 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.64

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.26 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไปไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	80	-	-	4	4
44	77	-	1	-	1
45	86	-	-	-	-
46	96	1	1	-	2
47	104	2	-	-	2
รวม	**443**	**3**	**2**	**4**	**9**

หมายเหตุ นักศึกษารหัส 46 เป็นนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียน หลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 3 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 2 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.03

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.27 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	15	-	1	-	1
44	18	-	1	1	2
45	19	-	2	-	2
46	7	-	-	-	-
47	16	-	-	-	-
รวม	**75**	**0**	**4**	**1**	**5**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียน หลังจากที่เรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 4 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.28 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียนสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	29	-	2	-	2
44	24	-	-	-	-
45	21	-	2	1	3
46	32	7	-	2	9
47	44	8	-	-	8
รวม	**150**	**15**	**4**	**3**	**22**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเกษตรที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 15 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 4 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.67

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.29 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียนของนักศึกษาที่ยังไม่ได้สังกัดสาขาวิชา

รหัส	เกณฑ์การพ้นสภาพ
	2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5
43	24
44	12
45	20
46	17
47	19
รวม	**92**

จากตารางจำนวนนักศึกษาที่ยังไม่ได้สังกัดสาขาวิชาและพ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 92 คน จากจำนวนรับทั้งหมด 2,450 คน คิดเป็นร้อยละ 3.76 นักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ไม่มีนักศึกษาพ้นสภาพเพราะผลการเรียนจากจำนวนรับนักศึกษาทั้งหมด 233 คน จากข้อมูลสามารถแยกจำนวนนักศึกษาภาคปกติที่สังกัดสาขาวิชาแล้วจำนวน 2,205 คน และลาออกจากการเป็นนักศึกษาจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 8.03 มีนักศึกษาพ้นสภาพเพราะผลการเรียนจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85 คน จากจำนวนนักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาทั้งหมด นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่ได้สังกัดสาขาวิชาจากการรับเข้าทั้งหมด 2,450 คน มีนักศึกษาลาออกจากการเป็นนักศึกษาจำนวน 61 คนคิดเป็นร้อยละ 2.49 นักศึกษาพ้นสภาพเพราะผลการเรียนจำนวน 92 คนคิดเป็นร้อยละ 3.76

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. นักศึกษาภาคพิเศษแยกตามสาขาวิชามีดังนี้

ตารางที่ 1.30 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
46	25	6	1	-	7
47	25	8	-	-	8
รวม	**50**	**14**	**1**	**0**	**15**

จากตาราง จำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 14 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 15 คน

ตารางที่ 1.31 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
45	48	18	-	-	18
46	76	11	7	-	18
47	98	21	-	-	21
รวม	**222**	**50**	**7**	**0**	**57**

จากตาราง จำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 50 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 7 คน รวมทั้งหมด 57 คน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.32 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
43	79	-	-	7	7
44	86	-	34	-	34
45	51	16	-	1	17
46	51	16	3	-	19
47	30	11	-	-	11
รวม	**297**	**43**	**37**	**8**	**88**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียน หลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 43 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 37 คน หลังจากเรียนมาแล้วสี่ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป ยังมีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75 ติดต่อกันถึงสองภาคการศึกษาปกติ จำนวน8 คน รวมทั้งหมด 88 คน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1.33 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียนสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาขึ้นไปไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
47	28	2	-	-	2
รวม	**28**	**2**	**0**	**0**	**2**

จากตารางจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 2 คน

ตารางที่ 1.34 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียน สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

รหัส	จำนวนรับ	เกณฑ์การพ้นสภาพ			
		2 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.5	4 ภาคการศึกษาปกติไม่ถึง 1.75	4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไปไม่ถึง 1.75 ติดต่อกัน	รวม
46	39	11	3	-	**14**
47	54	11	-	-	**11**
รวม	**93**	**22**	**3**	**0**	**25**

จากตาราง จำนวนนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนหลังจากที่เรียนมาแล้ว 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จำนวน 22 คนเมื่อเรียนมาแล้ว 4 ภาคการศึกษาปกติและมีคะแนนสมสมเฉลี่ยไม่ถึง 1.75 จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 25 คน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากข้อมูลสามารถแยกจำนวนนักศึกษาภาคพิเศษที่ลาออกจากการเป็นนักศึกษาจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 จำนวนนักศึกษาพ้นสภาพเพราะผลการเรียนจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 คน จากจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าทั้งหมด 690 คน

จากตารางที่ 1.22 ถึง 1.34 สรุปจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องมาจากผลการเรียนได้ดังนี้

ตารางที่ 1.35 สรุปจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนแยกตามรหัสสาขาวิชา นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ

รหัส	นักศึกษาภาคปกติ			นักศึกษาภาคพิเศษ		
	จำนวนรับ	จำนวนพ้นสภาพ	ร้อยละ	จำนวนรับ	จำนวนพ้นสภาพ	ร้อยละ
43	432	45	10.42	79	7	8.86
44	442	28	6.33	86	34	39.53
45	438	30	6.85	99	35	35.35
46	455	40	8.79	191	58	30.37
47	499	34	6.81	235	53	22.55
รวม	**2,266**	**177**	**7.81**	**525**	**187**	**35.62**

จากตารางจำนวนรับนักศึกษาภาคปกติที่เข้าสาขาวิชามาแล้วแยกตามรหัสสาขาวิชาจำนวน 2,205 คน มีจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 9.07 จำนวนนักศึกษาภาคพิเศษ 525 คน มีจำนวนนักศึกษาพ้นสภาพ 187 คิดเป็นร้อยละ 35.62 ของจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าทั้งหมด

ตอนที่ 2 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547

การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ นั้นผู้วิจัยแยกเป็น 2 กรณีดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กรณีที่ 1 ข้อมูลการพ้นสภาพของนักศึกษาทั้งหมดตามความหมายดังนี้ จำนวนนักศึกษาที่ลาออก ขาดการติดต่อ การพ้นสภาพการศึกษาเพราะผลการเรียน เสียชีวิต สาเหตุที่ต้องใช้ข้อมูลลักษณะดังกล่าวเพราะว่าจะได้ครอบคลุมลักษณะการพ้นสภาพการศึกษาทั้งหมด ผลการศึกษามีดังนี้

ตาราง 1.36 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547

รหัส	ภาคปกติ	ภาคพิเศษ
43	83	52
44	91	63
45	85	62
46	78	89
47	72	107
รวม	**409**	**373**

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ปรากฏผลดังนี้

นักศึกษา	จำนวนครั้ง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าผลต่างของการจำนวนการพ้นสภาพเฉลี่ย	t	p
ปกติ	5	81.80	7.19	7.2	0.67	.53
พิเศษ	5	74.60	22.70			

จำนวนนักศึกษาภาคปกติที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเฉลี่ย 81.80 นักศึกษาภาคพิเศษพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเฉลี่ย 74.60 คน จากการทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กรณีที่ 2 ข้อมูลการพ้นสภาพของนักศึกษา**เพราะผลการเรียน** ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 ผลการศึกษามีดังนี้

ตาราง 1.37 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเพราะผลการเรียนแยกตามนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ปีการศึกษา 2543-2547

รหัส	ภาคปกติ	ภาคพิเศษ
43	45	7
44	28	34
45	30	35
46	40	58
47	34	53
รวม	168	187

นักศึกษา	จำนวนครั้ง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าผลต่างของการจำนวนการพ้นสภาพเฉลี่ย	t	p
ปกติ	5	35.00	7.05	-2.0	.21	.83
พิเศษ	5	37.40	20.05			

จำนวนนักศึกษาภาคปกติที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเฉลี่ย 35.40 นักศึกษาภาคพิเศษพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเฉลี่ย 37.40 คน จากการทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจากข้อมูลที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์โดยการทดสอบทางสถิติแล้วจะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษมีการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 3 ศึกษาสาเหตุการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์

จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 -2548 จำนวน 264 คน มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 94 คน คิดเป็นร้อยละ 35.61 ผลการวิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาที่พ้นสภาพหรือลาออกจากการเป็นนักศึกษามีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 21 ปี และส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาที่สอบเข้าโดยการสมัครสอบจากส่วนกลางในระบบเอ็นทรานส์ 76.6 เปอร์เซ็นต์ และสมัครเข้าศึกษาจากสถานศึกษาวิศวกรรมศาสตร์(ภาคพิเศษ) 20.2 เปอร์เซ็นต์ และจากส่วนอื่นๆ เช่น โควตา 3.2 เปอร์เซ็นต์

2. สาเหตุของการตกออกจากการเป็นนักศึกษา และกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การตกออกจากการเป็นนักศึกษาแยกเป็น 2 กรณีดังนี้

กรณีที่ 1 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนของนักศึกษาที่เป็นไปตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2546 พบว่ามีนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องจากผลการเรียนจำนวน 35 คน คิดเป็น 37.2 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนทำให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ดังนี้

มีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ จำนวน 16 คน คิดเป็น 17 เปอร์เซ็นต์ รูปแบบการสอนหรือวิธีการสอนของผู้สอนไม่ดี จำนวน 5 คน คิดเป็น 5.3 เปอร์เซ็นต์ สถานที่เรียนไม่เหมาะสม จำนวน 1 คน คิดเป็น 1.1 เปอร์เซ็นต์ และอื่นๆ อีก 57.14 เช่น นักศึกษาขาดความขยันในการอ่านหนังสือ ไม่ชอบสาขาที่ได้รับการคัดเลือก ทำกิจกรรมมากเกินไป ขาดผู้แนะนำด้านการวางแผนการเรียน ติดเพื่อน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้นักศึกษาต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ดังนั้นโดยส่วนใหญ่แล้วการตกออกของนักศึกษาจะมาจากตัวของนักศึกษา ซึ่งคณะควรให้ความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขโดยการให้คำแนะนำนักศึกษาให้ถูกต้องและรวดเร็วก่อนที่นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา โดยอาจเน้นบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษา หรือตั้งหน่วยงานสำหรับการแนะนำนักศึกษาขึ้นมาโดยเฉพาะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาคิดว่าคณะควรปรับปรุงในเรื่องใดที่จะมีส่วนช่วยให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

นักศึกษามีความเห็นว่าคณะควรมีการปรับพื้นฐานกระบวนวิชาที่เป็นพื้นฐานของคณะโดยเน้นที่นักศึกษาภาคพิเศษ การจัดแนะแนวการศึกษาสำหรับนักศึกษาให้มีความเข้าใจด้านการเรียนมีการสอนเพิ่มสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนหรือเรียนไม่ทัน นอกจากนั้นคณะควรให้อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจเรียน มีแบบฝึกหัดและมีการเก็บคะแนนสำหรับช่วยนักศึกษาให้มีสัดส่วนมากขึ้น นักศึกษาที่เรียนไม่ทันหรือไม่เข้าใจให้อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่นักศึกษากลุ่มนี้เป็นพิเศษ นอกจากนั้นนักศึกษายังเห็นว่าในถ้ากระบวนวิชาใดมีนักศึกษาจำนวนมากที่ไม่ผ่านคณะควรเปิดกระบวนวิชานั้นอีกครั้งเพื่อให้นักศึกษาที่ยังไม่ผ่านได้ลงทะเบียนเรียนและควรเพิ่มการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้มากขึ้นเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจหรือเอาใจใส่ในการเรียน นอกจากการจัดการเรียนการสอนแล้วนักศึกษายังต้องการให้คณะปรับปรุงเรื่องการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาให้น้อยลงโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพราะถ้าหากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวหรือแบ่งเวลาไม่ถูกจะมีผลต่อการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทอย่างไรที่จะมีส่วนช่วยให้การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลงโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มบทบาทในการเข้าถึงนักศึกษาให้มากขึ้น ให้การดูแลนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียนเป็นพิเศษ จัดเวลาให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาให้บ่อยขึ้นเพื่อนักศึกษาจะได้มีโอกาสอธิบายถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ถูกต้องและรวดเร็วหรือทราบปัญหาก่อนที่นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตลอดจนให้การแนะนำด้านการลงทะเบียนเพราะถ้าหากนักศึกษาลงทะเบียนผิดพลาดจะส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา ซึ่งอาจมีผลทำให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การพักอาศัยของนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ในปีการศึกษาที่นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน ส่วนใหญ่นักศึกษาอาศัยอยู่หอพัก บ้านพักและคอโดมิเนียมคิดเป็นร้อยละ 21.2 พักอาศัยอยู่กับครอบครัวร้อยละ 8.5 อาศัยอยู่กับบ้านญาติและบ้านเพื่อนร้อยละ 2.2 ส่วนอีกร้อยละ 68.1 เป็นนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากการลาออก จากการศึกษายังพบว่าการที่นักศึกษามิได้อาศัยอยู่กับครอบครัวนั้นมีผลให้นักศึกษาไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ขาดคนเอาใจใส่กับกับดูแล ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนมากขึ้น ส่วนนักศึกษาที่อาศัยอยู่กับครอบครัวและยังพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนนั้นมีปัจจัยอื่นๆที่มาเกี่ยวข้องคือ ครอบครัวขาดความเอาใจใส่ นักศึกษาบางคนเรียนไปด้วยและทำงานไปด้วยทำให้ผลการเรียนต่ำ และอีกประการหนึ่งคือ ตัวนักศึกษาเองขาดการเอาใจใส่ด้านการเรียนด้วยซึ่งในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่นั้นผู้ปกครองส่งเงินให้นักศึกษาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในมหาวิทยาลัยโดยเฉลี่ยเดือนละ 4,000 บาท

กรณีที่ 2 นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องจากการลาออกจากการเป็นนักศึกษา

ผู้กรอกแบบสอบถาม 94 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 264 คน มีนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องจากการลาออกจำนวน 64 คน คิดเป็น 68.1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสาเหตุของการลาออกมีดังนี้

ไม่ประสงค์หรือไม่พอใจในสาขาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสาขาวิชาร้อยละ 40.0 รองลงมาคือมีผลการเรียนต่ำคิดเป็นร้อยละ 34.0 มีปัญหาด้านการเงินร้อยละ 8.5 มีปัญหาด้านสุขภาพร้อยละ 4.3 มีปัญหาด้านครอบครัวร้อยละ 1.1 เช่นการหย่าร้าง การมีหนี้สินของครอบครัว นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่นๆเช่น ค่าธรรมเนียมการศึกษาของนักศึกษาภาคพิเศษที่สูงเกินไปจึงลาออกเพื่อย้ายเข้าศึกษาในภาคปกติ ส่วนอีกร้อยละ 12.1 สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาลาออกคือ การเลือกสาขาวิชาที่ต้องการเรียนผิดพลาดจึงต้องการสอบเข้าใหม่

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นักศึกษาคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยมีประกาศเรื่องการโอนหน่วยกิตในกรณีที่นักศึกษาลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแล้วกลับมาเป็นนักศึกษาใหม่ นั้น มีผลต่อการตัดสินใจในการลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาหรือไม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าประกาศดังกล่าวมีผลต่อการตัดสินใจร้อยละ 60.6 เนื่องจากนักศึกษาคิดว่าถ้าโอนหน่วยกิตวิชาที่เรียนผ่านมาแล้วสามารถลงทะเบียนเรียนวิชาที่เป็นตัวต่อได้โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียนวิชาที่เป็นเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนซ้ำอีก ซึ่งแนวทางดังกล่าวเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจให้นักศึกษากลับมาสมัครเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกครั้ง เพราะสามารถที่จะสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น และอีกประการหนึ่งคือถึงแม้นักศึกษารู้ว่าจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องจากผลการเรียน นักศึกษายังตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้เกรดสูงๆในบางกระบวนวิชาซึ่งเก็บไว้ สำหรับโอนหน่วยกิตถ้าหากกลับมาศึกษาในคณะเดิม ส่วนร้อยละ 39.4 นักศึกษาเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อนุญาตให้นักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาสามารถที่จะโอนหน่วยกิตได้

นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นด้วยร้อยละ 93.6 เนื่องจากนักศึกษาเห็นว่าบางกระบวนวิชานักศึกษาไม่จำเป็นต้องเสียเวลากลับมาเรียนซ้ำอีก สามารถลงทะเบียนวิชาอื่นๆต่อไปได้ ซึ่งจะช่วยลดเวลาเรียนสามารถวางแผนการเลือกสาขาวิชาใหม่ได้ ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น ทั้งนี้นักศึกษายังให้ข้อเสนอแนะว่ากระบวนวิชาที่โอนได้นั้นควรมีลำดับขั้น C+ หรือ B ขึ้นไป เพื่อให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานวิชาต่างๆ มากยิ่งขึ้น ส่วนอีกร้อยละ 6.4 นักศึกษาไม่เห็นด้วยในการโอนหน่วยกิต เนื่องจากนักศึกษาคิดว่าทำให้เสียเวลาเพราะจะต้องเรียนวิชานั้นซ้ำอีกครั้งในกรณีที่ไม่ผ่านวิชาที่เป็นเงื่อนไขหรือวิชาที่เป็นเงื่อนไขได้ลำดับขั้นต่ำกว่า C

การการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในระดับคณะ

นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 88.3 เห็นว่าคณะจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ดี ร้อยละ 10.6 นักศึกษาเห็นว่าไม่ดีและควรปรับปรุงด้านต่างๆดังนี้ เอกสารประกอบการสอน สัดส่วนระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาในแต่ละตอนไม่ควรมากเกินไป ตารางเวลาเรียนแต่ละกระบวนวิชาไม่แน่นอน นอกจากนั้นอาจารย์ผู้สอนควรมีการอธิบายลักษณะกระบวนวิชาโดยเฉพาะวิชาที่เป็นเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน ห้องเรียนควรจัดให้พอดีกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละตอน คณะควรเพิ่มกระบวนวิชาเรียนสำหรับนักศึกษาภาคพิเศษให้มีวิชาเลือกเรียนมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การจัดการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับที่ดี ร้อยละ 83.0 และร้อยละ 17.0 เห็นว่าไม่ดีซึ่งควรมีการปรับปรุงด้านต่างๆดังนี้ ช่วงต่อของเวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้นักศึกษาเดินทางไปเรียนวิชาต่อไปไม่ทันหรือเข้าห้องเรียนสายเนื่องจากอาคารที่ศึกษาแต่ละคณะห่างไกลกัน มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงคุณสมบัติของอาจารย์บางท่านเพราะบางครั้งนักศึกษาไม่ได้รับความเป็นธรรม ปรับปรุงเอกสารการสอน เพิ่มการเปิดตอนกระบวนวิชาสำหรับนักศึกษาภาคพิเศษเพื่อให้มีวิชาเลือกเรียนมากขึ้น มีการปรับปรุงเนื้อหากระบวนวิชาให้เหมาะสมกับหลักสูตรอยู่เสมอและควรเน้นภาคปฏิบัติ ระยะเวลาการเพิ่ม-ถอนกระบวนวิชาให้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงด้านจราจรการเข้าออกภายในมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้นเพราะมีผลในการเข้าเรียนของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนควรมีการเช็คชื่อการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาด้วยเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามาเรียนและตั้งใจเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัจจุบันนักศึกษาคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาร้อยละ 29.78 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาขาดการพบปะหรือพูดคุยกันทำให้เกิดความรู้สึกห่างเหินกัน นักศึกษาร้อยละ 23.40 เห็นว่าไม่มีปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำที่ปรึกษาได้ดีมาก ร้อยละ 12.76 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาให้นักศึกษาได้พบหรือหาตัวอยาก ร้อยละ 6.38 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาบางสาขาไม่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันหรือไม่สนิทสนมหรือไม่เป็นกันเองกับนักศึกษาเท่าที่ควร ส่วนอีกร้อยละ 5.31 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ดี และอีกร้อยละ 22.37 นักศึกษามีความเห็นเป็นอย่างอื่นและรู้สึกเฉยๆ

นักศึกษาคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยจัดระบบการลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ตได้โดยไม่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรงนั้นนักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่

นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 85.1 เห็นด้วยกับการการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตที่ไม่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง เพราะนักศึกษาคิดว่าสะดวก รวดเร็ว และมีโอกาสในการตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง อาจารย์ที่ปรึกษาบางท่านไม่ได้แนะนำอะไรมากนักทำให้นักศึกษารู้สึกว่าไม่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาตามที่ตัวเองต้องการ ส่วนการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถดูได้ทางอินเทอร์เน็ต ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องเข้าพบอาจารย์ก่อนการลงทะเบียน และอีกร้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ละ 14.9 นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับระบบดังกล่าวเนื่องจากนักศึกษาไม่ได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนักศึกษากลุ่มนี้คิดว่าการไม่ได้ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ก่อนการลงทะเบียนอาจเกิดข้อผิดพลาดและมีผลกระทบกับแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตรหรือแขนงวิชาที่เรียนได้

ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 95.7 และร้อยละ 2.1 ไม่มีความภาคภูมิใจเนื่องมาจากนักศึกษาไม่ชอบในสาขาวิชาที่ได้รับการคัดเลือก

ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ทัศนคติของนักศึกษาร้อยละ 57.44 คิดว่าคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันดี อาจารย์มีความรู้ ความสามารถ เก่ง เป็นกันเอง มีผลงานด้านการวิจัยและมีอัธยาศัยดีตั้งใจสอน นักศึกษาร้อยละ 20.21 เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนมีความสัมพันธ์กันน้อย เนื่องจากนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาว่างให้กับนักศึกษาปรึกษาเรื่องการเรียน อาจารย์บางท่านสอนไม่เข้าใจทำให้นักศึกษาต้องไปศึกษาเพิ่มเติมด้วยตัวเองและศึกษาจากรุ่นพี่ อาจารย์บางท่านมีบุคลิกภาพที่ทำให้นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบหรือเข้าปรึกษา สาเหตุเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาลดน้อยลง

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์

สิ่งที่นักศึกษาประทับใจที่ได้ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุดคือ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของนักศึกษา ความรักความสามัคคีการเป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา รุ่นพี่และเพื่อน กิจกรรมที่นักศึกษาประทับใจคือ กิจกรรมการรับน้อง การเชียร์ ประเพณีการวิ่งขึ้นดอยระบบ SOTUS นอกจากนั้น การที่คณะวิศวกรรมศาสตร์กำลังมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมห้องเรียน หรือทุกสิ่งที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี สิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยทำให้นักศึกษารู้สึกประทับใจมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่คณะควรปรับปรุงมากที่สุดคือ สื่อการเรียนการสอน หนังสือสำหรับห้องสมุดควรจัดหาให้มากขึ้น สถานที่จอดรถโดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ จัดสถานที่สำหรับนักศึกษาสูบบุหรี่ สภาพแวดล้อมน้ำเน่าเหม็นบริเวณริมทางเดิน และการบริการของคณะ นักศึกษาให้ความเห็นว่าควรมีหน่วยงานหรือจัดเจ้าหน้าที่สำหรับให้คำปรึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการลงทะเบียนเพราะมีนักศึกษาบางส่วนไม่ได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาจึงใช้วิธีปรึกษากับรุ่นพี่ซึ่งบางครั้งรุ่นพี่ให้คำแนะนำที่ผิดๆ ทำให้นักศึกษาเสียเวลา

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัย

สิ่งที่นักศึกษาประทับใจเมื่อได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากที่สุดคือ สภาพแวดล้อมอากาศและบรรยากาศที่น่าเรียน มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนในมหาวิทยาลัยที่ดี นักศึกษารู้สึกอบอุ่นเมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยเพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง คณาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ สามารถมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สิ่งที่นักศึกษาเห็นว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือ การตรวจบัตรเข้า-ออก ในมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาเห็นว่ายุ่งยากช้า เสียเวลาเดินทางไปเรียน ระบบขนส่งภายในมหาวิทยาลัย(ขส.มช.) ควรจัดให้ดีขึ้น การรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะเรื่องแสงสว่าง สถานที่จอดรถ การกำจัดขยะน้ำเน่าเสียบริเวณหอพัก เพิ่มสวัสดิการดูแลนักศึกษาและจัดหาหนังสือใหม่ๆสำหรับห้องสมุดตลอดจนการปรับปรุงระบบอินเตอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัยให้มีความเร็วมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5
บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ศึกษาอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาต่ออัตราการรับเข้าแต่ละสาขาวิชา เปรียบเทียบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ศึกษาสาเหตุการลาออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพของนักศึกษาโดยข้อมูลที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ประกาศการพ้นสภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 และข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลของหน่วยทะเบียนและประมวลผลคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนการศึกษาสาเหตุการลาออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ประชากรที่ใช้ศึกษาคือนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน และลาออกจากการเป็นนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2548 จำนวน 264 คน สถิติที่ใช้ศึกษาคือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ t-test

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 แยกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 นักศึกษาภาคปกติ

ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเทียบกับจำนวนรับนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา แต่ละสาขามีอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจากมากไปหาน้อยดังนี้ สาขาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่รับนักศึกษา 75 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 53.33 สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมรับนักศึกษา 180 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 20.56 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรรับนักศึกษา 150 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 42.67 สาขาวิชาวิศวกรรมโยธารับนักศึกษา 406 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 21.92 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้ารับนักศึกษา 291 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 8.93 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการรับนักศึกษา 427 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 4.92 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลรับนักศึกษา 443 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 3.16 และสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์รับนักศึกษา 233 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 0.86

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ยังมิได้เข้าสาขาวิชาและพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 คณะรับนักศึกษาภาคปกติจำนวน 2,450 คน มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่สังกัดสาขาวิชาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนทั้งหมด 92 คน คิดเป็นร้อยละ 3.78 ของจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าทั้งหมด

ส่วนที่ 2 นักศึกษาภาคพิเศษ

ผลการศึกษาพบว่าร้อยละของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเทียบกับจำนวนรับนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา แต่ละสาขามีอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจากมากไปหาน้อยดังนี้ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลรับนักศึกษา 297 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 66.67 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้ารับนักศึกษา 50 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 58.00 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการรับนักศึกษา 222 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 44.14 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรรับนักศึกษา 28 คน มีนักศึกษาพ้นสภาพร้อยละ 25.00

จากการศึกษาร้อยละของการพ้นสภาพการศึกษาในทุกกรณีแยกตามรหัสชั้นปีพบว่าโดยเฉลี่ยร้อยละของการพ้นสภาพของนักศึกษาภาคพิเศษจะสูงกว่านักศึกษาภาคปกติและมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องมาจากผลการเรียน

นักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องมาจากผลการเรียนแยกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. นักศึกษาภาคปกติ

สาขาวิชาที่มีนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะผลการเรียนเรียงจากมากไปหาน้อยแยกตามสาขาวิชาดังนี้ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรร้อยละ 14.67 วิศวกรรมเหมืองแร่ร้อยละ 6.67 วิศวกรรมสิ่งแวดล้อมร้อยละ 6.11 วิศวกรรมโยธาร้อยละ 5.91 วิศวกรรมไฟฟ้าร้อยละ 4.12 นักศึกษาที่ยังไม่ได้สังกัดสาขาวิชาร้อยละ 3.77 วิศวกรรมเครื่องกลร้อยละ 2.03 วิศวกรรมอุตสาหการร้อยละ 1.64 ส่วนวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ไม่มีนักศึกษาพ้นสภาพเนื่องมาจากผลการเรียน

2. นักศึกษาภาคพิเศษ

สาขาวิชาที่มีนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะผลการเรียนเรียงจากมากไปหาน้อยแยกตามสาขาดังนี้ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าร้อยละ 30.00 วิศวกรรมเครื่องกลร้อยละ 29.63 วิศวกรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คอมพิวเตอร์ร้อยละ 26.88 วิศวกรรมอุตสาหการร้อยละ 25.68 วิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตรร้อยละ 7.14

การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษานั้นหากแยกกรณีเฉพาะการลาออกจากการเป็นนักศึกษาและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนแล้วจะพบว่านักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษสาเหตุส่วนใหญ่ของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเป็นดังนี้ **นักศึกษาภาคปกติ**ที่สังกัดสาขาวิชาลาออกร้อยละ 8.03 พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนร้อยละ 3.76 ส่วนนักศึกษาภาคปกติที่ยังมิได้สังกัดสาขาวิชาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากการลาออกร้อยละ 2.49 พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนร้อยละ 3.76 ส่วน**นักศึกษาภาคพิเศษ**มีนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากการลาออกร้อยละ 16.67 นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนร้อยละ 27.10

ตอนที่ 2 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543-2547 แยกเป็น 2 กรณีดังนี้

กรณีที่ 1 การทดสอบโดยใช้ข้อมูลการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาทุกกรณี

จากการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา พบว่าการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

กรณีที่ 2 การทดสอบโดยใช้ข้อมูลการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน

จากการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน พบว่าการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ดังนั้นจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจะมีความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ แต่เมื่อทดสอบในทางสถิติแล้วพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์

ตอนที่ 3. ศึกษาสาเหตุการตกออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่

คณะวิศวกรรมศาสตร์

กรณีที่ 1 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนของนักศึกษาที่เป็นไปตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2546 จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีส่วนทำให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาคือ นักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ ขาดความขยัน ไม่ชอบสาขาที่ได้รับการคัดเลือก ทำกิจกรรมมากเกินไป และขาดผู้แนะนำด้านการวางแผนการเรียน ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนที่ทำให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและกลับมาเป็นนักศึกษาใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์ให้ความเห็นว่าคณะควรปรับพื้นฐานกระบวนวิชาที่เป็นพื้นฐานของคณะและเน้นที่นักศึกษาภาคพิเศษ โดยจัดให้มีการแนะนำด้านการศึกษา การสอนเพิ่มสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน นอกจากนั้นควรให้อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจเรียน มีแบบฝึกหัดและมีการเก็บคะแนนสำหรับช่วยนักศึกษากลุ่มนี้ให้มีสัดส่วนมากยิ่งขึ้น ส่วนกระบวนวิชาที่เป็นพื้นฐานที่มีนักศึกษาไม่ผ่านจำนวนมาก คณะควรให้มีการเปิดกระบวนวิชานั้นอีกเพื่อให้นักศึกษากลุ่มนี้ได้ลงทะเบียนเรียน แต่ละกระบวนวิชาควรเพิ่มการประเมินผลการเรียนให้มากขึ้นเพื่อให้นักศึกษามีแรงกระตุ้นเอาใจใส่การเรียน นอกจากนั้นคณะควรปรับปรุงเรื่องกิจกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไม่ควรให้มีมากจนเกินไปเพราะนักศึกษากลุ่มนี้มีปัญหาด้านการเรียนเป็นพื้นฐานอยู่ก่อนแล้ว หากนักศึกษาปรับตัวหรือแบ่งเวลาไม่ถูกจะมีผลต่อการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษากลุ่มนี้มิให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลงนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มบทบาทในการให้คำแนะนำ จัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบหรือมีเวลาให้กับนักศึกษาให้มากขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยด้านนี้จะช่วยทำให้นักศึกษามีอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง

ระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนนั้นส่วนใหญ่นักศึกษาอาศัยอยู่หอพัก คอนโดมิเนียม ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ให้ความเห็นว่าไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ขาดคนกำกับดูแลเอาใจใส่ ส่วนนักศึกษาที่อาศัยอยู่กับครอบครัวและยังพ้นสภาพการเป็นนักศึกษานั้น จากการศึกษาพบว่านักศึกษากลุ่มนี้มีปัญหาที่ครอบครัวขาดความเอาใจใส่นักศึกษาต้องทำงานในระหว่างเรียนทำให้ผลการเรียนต่ำ ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วผู้ผู้ปกครองจะส่งเงินให้นักศึกษาเดือนละ 4,000 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กรณีที่ 2 นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากการลาออก สาเหตุโดยส่วนใหญ่เกิดจากนักศึกษาไม่พอใจในสาขาที่ได้รับการคัดเลือก รองลงมาคือนักศึกษามีผลการเรียนต่ำ ปัญหาด้านการเงิน สุขภาพและครอบครัว เช่นการหย่าร้าง ครอบครัวมีหนี้สิน ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนทำให้นักศึกษาลาออกนอกจากนั้นนักศึกษายังให้ความเห็นว่าค่าธรรมเนียมของนักศึกษาภาคพิเศษนั้นสูงเกินไป จึงมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ลาออกและต้องการสอบเข้าใหม่ในภาคปกติ

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากการที่มหาวิทยาลัยมีประกาศให้นักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน สามารถที่จะโอนผลการเรียนที่ศึกษาไว้เดิมได้นั้น จากการศึกษาพบว่าประกาศนี้มีผลต่อการตัดสินใจถึงร้อยละ 60.6 นักศึกษาให้เหตุผลว่าถ้านักศึกษาได้รับการโอนกระบวนวิชาที่ผ่านเงื่อนไขตามประกาศแล้วจะช่วยให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น เพราะไม่ต้องกลับไปเรียนวิชานั้นซ้ำอีกครั้ง แม้ว่าในบางครั้งนักศึกษาจะรู้ตัวว่าตนเองจะต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา แต่นักศึกษาก็ยังตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้ผลการเรียนที่ดีๆ และมีโอกาสในการโอนหน่วยกิตได้หากกลับเข้ามาศึกษาในคณะเดิมอีกครั้ง ซึ่งนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเห็นด้วยร้อยละ 93.6 ที่มหาวิทยาลัยมีประกาศให้นักศึกษาสามารถที่จะโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้นักศึกษากลุ่มนี้ยังให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรปรับลำดับขั้นวิชาที่โอนได้นั้นควรมีลำดับขั้น C+ หรือ B เพื่อให้นักศึกษามีพื้นฐานให้มากขึ้น

ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับคณะ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าคณะมีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ดีแต่ควรปรับปรุงด้านต่างๆ ดังนี้ เอกสารประกอบการสอน สัดส่วนระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละตอนไม่ควรมากเกินไป ห้องเรียนควรจัดให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ตารางเวลาเรียนไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยและคณะควรเพิ่มกระบวนวิชาเลือกสำหรับนักศึกษาภาคพิเศษให้มากขึ้นส่วนการจัดการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ามหาวิทยาลัยจัดการศึกษาอยู่ในระดับที่ดีแต่ควรปรับปรุงด้านต่างๆ ดังนี้ ช่วงต่อของเวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้นักศึกษาเดินทางไปเรียนในวิชาต่อไปไม่ทันหรือเข้าห้องเรียนสาย ปัญหาด้านจราจร คุณสมบัติของอาจารย์บางท่านไม่เหมาะสมที่จะเป็นอาจารย์ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการเช็คชื่อการเข้าเรียนทุกครั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นนักศึกษาให้เข้าเรียนมากขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา จากการศึกษาพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาไม่ได้มีการพบปะพูดคุยกันทำให้เกิดความรู้สึกที่ห่างเหินกัน อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หรือมีเวลาน้อยสำหรับนักศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาลดลง

การที่มหาวิทยาลัยได้จัดระบบการลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ตโดยไม่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการลงทะเบียนในลักษณะนี้เพราะนักศึกษาคิดว่าสะดวก รวดเร็ว สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษาได้จากทางอินเทอร์เน็ตด้วนตนเอง ส่วนนักศึกษาที่ไม่เห็นด้วยกับระบบการลงทะเบียนแบบนี้นักศึกษาให้เหตุผลว่า การลงทะเบียนด้วยวิธีนี้อาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้หากไม่ได้รับการแนะนำหรือมิได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาในหลักสูตรต่อไป

ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับคณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร้อยละ 95.7 ส่วนอีกร้อยละ 2.1 ไม่มีความภาคภูมิใจเนื่องมากจากไม่ชอบในสาขาวิชาที่ได้รับการคัดเลือก นอกจากนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนในคณะอยู่ในระดับที่ดีนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนนั้นมีความรู้ ความสามารถมีผลงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับและมีอัธยาศัยดี ส่วนนักศึกษาที่เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนมีน้อยโดยให้เหตุผลว่าอาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาว่างสำหรับให้คำปรึกษาด้านการเรียน อาจารย์บางท่านสอนไม่เข้าใจและมีบุคลิกที่นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบ ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาลดลง

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่นักศึกษาส่วนใหญ่ประทับใจที่ได้เข้าศึกษาในคณะ ซึ่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของนักศึกษา ความรักความสามัคคีการเป็นกันเองระหว่าอาจารย์กับนักศึกษา รุ่นพี่กับรุ่นน้องและเพื่อน กิจกรรมที่นักศึกษาประทับใจมากคือ กิจกรรมการรับน้อง การเชียร์ ประเพณีการขึ้นดอย ระบบ SOTUS นอกจากนั้นการที่คณะกำลังมีการปรับปรุงทั้งด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมต่างๆของคณะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกประทับใจ ทั้งนี้นักศึกษายังให้คำแนะนำว่าคณะควรปรับปรุงด้าน เอกสารการสอนของอาจารย์ หนังสือสำหรับห้องสมุดควรจัดหาให้มากขึ้น สถานที่จอดรถโดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ สถานที่สูบบุหรี่ สภาพแวดล้อมน้ำเน่าเหม็นบริเวณริมทางเดิน ตลอดจนคณะควรมีหน่วยงานเฉพาะสำหรับการให้คำแนะนำนักศึกษาทั้งด้านการลงทะเบียน การเรียน เพราะมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่มิได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับคำแนะนำที่ผิดๆ ทำให้นักศึกษาเสียเวลา

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษามีความประทับใจในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่น่าเรียนมากที่สุด นอกจากนั้นนักศึกษายังมีความประทับใจใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการเรียน การเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงคณาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูงมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งนี้นักศึกษายังให้คำแนะนำว่า สิ่งที่มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงมากที่สุดคือการตรวจบัตรเข้า-ออก ระบบขนส่ง (ขส.มช.) ควรจัดให้ดีขึ้น การรักษาความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเรื่องแสงสว่าง การกำจัดขยะน้ำเน่าเหม็นบริเวณหอพัก การเพิ่มสวัสดิการสำหรับนักศึกษา การเพิ่มหนังสือห้องสมุดและเพิ่มความเร็วระบบอินเทอร์เน็ตภายในให้มากขึ้น

อภิปรายผล

ลักษณะทั่วไปของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในทุกรณีพบว่าร้อยละของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในแต่ละรหัสสาขาวิชาของนักศึกษาภาคพิเศษจะสูงกว่านักศึกษาภาคปกติ และมีแนวโน้มที่สูงขึ้น แม้ว่าการทดสอบความแตกต่างการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม คณะควรให้ความสนใจต่อจำนวนการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของนักศึกษาให้มาก เพราะนั่นคือความสูญเสียทั้งด้านงบประมาณของผู้ปกครอง คณะและประเทศชาติซึ่งอาจส่งผลเสียด้านภาพพจน์ของการบริหาร การประเมินการจัดการเรียนการสอนของคณะและมหาวิทยาลัยในภาพรวมได้ ส่วนนักศึกษาที่ยังไม่ได้สังกัดสาขาวิชามีนักศึกษาพ้นสภาพเพราะผลการเรียนสูงที่สุด รองลงมาคือการลาออกและการขาดการติดต่อ การลาออกของนักศึกษานั้นเมื่อศึกษาถึงเหตุผลของนักศึกษาจริงจะพบว่านักศึกษากลุ่มนี้มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำ จึงต้องการลาออกเพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาใหม่หรือย้ายสถานศึกษา

ส่วนสาเหตุการตกออกจากการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์นั้น

กรณีที่ 1 นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนที่เป็นตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2546 นั้น ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากนักศึกษามีพื้นฐานไม่ดีพอที่จะศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ขาดความขยันและไม่ชอบในสาขาที่ได้รับการคัดเลือก การศึกษาดังกล่าวได้สอดคล้องกับฝ่ายแนะแนวการศึกษาและรับเข้าสำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2547,16-19) ได้กล่าวถึงสาเหตุการสละสิทธิ์ของนักศึกษามากที่สุดคือ นักศึกษาคิดว่าสาขาที่สอบได้ไม่ถนัด หรือไม่เหมาะสมกับตนเองร้อยละ 34.7 นักศึกษากลุ่มดังกล่าวให้ความคิดเห็นว่า คณะควรมีการปรับพื้นฐานกระบวนวิชาที่เป็นพื้นฐานโดยเน้นที่นักศึกษาภาคพิเศษมีการสอนเพิ่มสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน ส่วนการสอนในแต่ละวิชานั้นควรให้อาจารย์ผู้สอนมีแบบฝึกหัดและมีการเก็บคะแนนส่วนนี้ให้มากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจเรียน กระบวนวิชาใดที่มีนักศึกษาไม่ผ่านเป็นจำนวนมาก คณะควรเปิดสอนในภาคการศึกษาถัดไปเพื่อให้นักศึกษากลุ่มนี้ได้ลงทะเบียนเรียนเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานในกระบวนวิชาอื่นต่อไปและควรเพิ่มกระบวนวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับนักศึกษาภาคพิเศษให้ได้เลือกเรียนมากขึ้น การที่จะลดอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาผู้ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งคืออาจารย์ที่ปรึกษาจากการศึกษาพบว่าการให้คำแนะนำที่ถูกต้องโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยลดปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มบทบาทการให้คำแนะนำจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบให้มากขึ้นบทบาทดังกล่าวจะช่วยลดจำนวนการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาให้ลดลงได้ ระหว่างที่นักศึกษาศึกษาอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่นั้นส่วนใหญ่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ในหอพัก คอนโดมิเนียม นักศึกษากลุ่มนี้เห็นว่าการพักอาศัยโดยไม่มีผู้ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง มีส่วนทำให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เพราะไม่สามารถควบคุมตัวเองได้แบ่งเวลาไม่ถูก ติดเพื่อน ส่วนนักศึกษาที่อาศัยอยู่กับครอบครัวแต่ยังพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่นั้นเนื่องมาจากสถานภาพของครอบครัวไม่ดี นักศึกษาต้องช่วยทำงานหรือทำงานอื่นในระหว่างที่เรียนเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนทำให้ผลการเรียนของตนเองต่ำไปด้วย โดยในระหว่างที่เรียนอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่นั้นโดยเฉลี่ยแล้วผู้ปกครองจ่ายเงินให้กับนักศึกษาเดือนละ 4,000 บาท

กรณีที่ 2 นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากการลาออก โดยส่วนใหญ่แล้วพบว่านักศึกษาไม่พอใจในสาขาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสาขา ดังนั้นคณะควรให้ความสำคัญในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าสาขาวิชา โดยให้นักศึกษาได้เลือกเรียนในสาขาที่ต้องการเรียนมากที่สุดเพื่อลดปัญหาการลาออกของนักศึกษาและลดการสูญเสียด้านงบประมาณของคณะ ผู้ปกครอง เพราะการที่นักศึกษาลาออกกลางคันนั้นทำให้นักศึกษา ผู้ปกครอง การลงทุนของคณะสูญเสียตามไปด้วย โดยเฉพาะนักศึกษาภาคพิเศษต้องสูญเสียเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สูงกว่านักศึกษาภาคปกติ จากการศึกษานักศึกษากลุ่มนี้ให้ความเห็นว่าค่าธรรมเนียมการศึกษาของภาคพิเศษนั้นสูงเกินไป ทำให้มีนักศึกษาบางคนที่ต้องลาออกและสอบกลับเข้ามาศึกษาใหม่ในภาคการศึกษาปกติ เพราะผู้ปกครองและนักศึกษาบางคนรับภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นไม่ไหว จากการศึกษาถึงสาเหตุการสละสิทธิ์การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ของจันทนา พรหมศิริและคณะ (2542,40-41) พบว่าค่าหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยสุรนารีแพง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาต้องลาออกเพื่อสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอื่นเพราะไม่พร้อมเรื่องทุนการศึกษา

การศึกษาของหน่วยวิจัยสถาบันและสารสนเทศ งานนโยบายและแผน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการสละสิทธิ์ การพ้นสภาพและสำเร็จการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ระหว่างนักศึกษาที่มาจากแต่ละประเภทการสอบเข้า ระดับปริญญาตรี ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539,ก-ค) พบว่ามีนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาร้อยละ 25.27 ส่วนการพ้นสภาพการศึกษาของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2543-2547 มีนักศึกษาภาคปกติที่สังกัดสาขาวิชาและยังมิได้สังกัดสาขาวิชาพ้นสภาพการเนื่องมาจากการลาออกร้อยละ 5.26 และพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนร้อยละ 3.76 นักศึกษาภาคพิเศษพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากการลาออกร้อยละ 16.67 พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนร้อยละ 27.10 สถิติดังกล่าวสามารถกล่าวได้ว่าในแต่ละปีการศึกษาศึกษานั้นคณะ มหาวิทยาลัย ผู้ปกครองและประเทศชาติ จะต้องสูญเสียงบประมาณส่วนหนึ่งในการผลิตบัณฑิตเพื่อออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นคณะควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญของการรับนักศึกษา การคัดเลือกนักศึกษาเข้าสาขาวิชาของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอนตลอดจนการให้ความสนใจเป็นพิเศษกับนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจริงจังกับปัญหาต่างๆเหล่านี้ เพื่อให้เป็นแนวทางในการช่วยลดอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่พ้นสภาพการศึกษาเนื่องมากจากผลการเรียน งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี (2545,30-32) ได้ศึกษาอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีและการคาดคะเนจำนวนนักศึกษาจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่คาดว่าจะมีในช่วงระยะ 5 ปี ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 พบว่าว่าอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 จากชั้นปีที่ 1 นั้นจะมีนักศึกษาหายไปประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์ การศึกษาในครั้งนี้พบว่าจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาภาคปกติคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะหายไปร้อยละ 2.86 นักศึกษาภาคพิเศษหายไปร้อยละ 18.99 ดังนั้นในการวางแผนการรับนักศึกษาฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงเรื่องนี้ให้มากเพราะจำนวนนักศึกษาที่หายไปดังกล่าวนอกจากเกิดความสูญเสียด้านงบประมาณแล้วยังส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับภาควิชา

การหายไปของนักศึกษานอกจากการลาออกและการพ้นสภาพเนื่องมาจากผลการเรียนแล้วยังมีอีกกรณีหนึ่งคือนักศึกษาขาดการติดต่อทำให้นักศึกษาต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยซึ่งศิรินทร์ กุลสิงห์ (2543,24-26) กล่าวว่าสาเหตุของการลาออกของนักศึกษาส่วนมากจะอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 โดยมีสาเหตุมาจากนักศึกษาต้องการไปเรียนต่อในสถาบันอื่นและปัญหาจากการเรียน แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าสาเหตุที่นักศึกษาลาออกและพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนและไม่ต้องการเรียนในสาขาวิชาที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งสภาพการณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2543 ที่ศิรินทร์ กุลสิงห์ ทำการศึกษาวิจัยนั้นมหาวิทยาลัยยัง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มิได้มีประกาศเกี่ยวกับการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีปัจจัยที่มาเกี่ยวข้องของการลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแตกต่างกัน

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในระดับคณะนักศึกษาที่ลาออกหรือนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนที่กลับเข้ามาศึกษาใหม่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์นั้นพบว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้นักศึกษากลับมาศึกษาใหม่ในคณะนั้นคือ ประกาศของมหาวิทยาลัยเรื่องการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาซึ่งให้สิทธิการโอนหน่วยกิตของนักศึกษาที่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2546 แล้วสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้ ซึ่งประกาศดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษากลับเข้ามาศึกษาใหม่ในคณะ เพราะนักศึกษาคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาโอนหน่วยกิตได้นั้นจะช่วยให้ลดระยะเวลาการศึกษาให้น้อยลงนักศึกษาไม่ต้องกลับไปเรียนวิชาที่เคยผ่านมาแล้วช่วยให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น ปัจจัยดังกล่าวมีส่วนในการตัดสินใจร้อยละ 60.6 ทำให้นักศึกษาสอบกลับเข้ามาศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ปัจจัยนี้นอกจากจะช่วยลดเวลาการศึกษาของนักศึกษาที่ไม่จำเป็นต้องกลับไปเรียนกระบวนวิชาที่เคยผ่านมาแล้วและได้ลำดับขั้นตั้งแต่ C ขึ้นไปจากการศึกษาพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาคือ จำนวนนักศึกษาที่โอนหน่วยกิตที่มากขึ้นตามทำให้ภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และของมหาวิทยาลัยมีจำนวนมากขึ้นตามไปด้วย เหตุการณ์เช่นไม่น่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย

ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัยนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าคณะและมหาวิทยาลัยจัดการศึกษาได้ดี คณาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีงานวิจัยเป็นที่ยอมรับโดยเฉพาะระบบการลงทะเบียนนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสะดวกรวดเร็ว สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถที่จะตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษาผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ แต่ควรปรับปรุงด้านเอกสารการสอน คุณสมบัติของอาจารย์บางท่านไม่เหมาะสมสัดส่วนระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับจำนวนนักศึกษาไม่ควรมากเกินไปเวลาเรียนไม่ควรเปลี่ยนแปลงบ่อย เพราะมีผลกระทบต่อการลงทะเบียนของนักศึกษาทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงด้านจราจร (ขส.มช.) การตรวจบัตรเข้า-ออกมหาวิทยาลัย การรักษาความปลอดภัยการกำจัดน้ำเน่าเสียบริเวณหอพักเพิ่มสวัสดิการสำหรับนักศึกษาให้มากขึ้นและควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนมีการเช็คชื่อการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าเรียนมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับคณาจารย์ในคณะนักศึกษานักศึกษาส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาในคณะนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี มีความรัก ความสามัคคีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ซึ่งกิจกรรมที่นักศึกษาประทับใจและมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีความสามัคดีกันคือ กิจกรรมการรับน้อง การเชียร์ การขึ้นดอย ระบบ SOTUS ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวควรมีการอนุรักษ์และสนับสนุนให้ดำเนินการต่อไปแต่ต้องมีอาจารย์ควบคุมดูแลในแต่ละกิจกรรมเพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อคณะและมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยทำให้ผู้บริหารทราบว่าจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าและตกออกจากการเป็นนักศึกษามีลักษณะเป็นเช่นไร โดยเฉพาะเรื่องการลาออกของนักศึกษาและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาศึกษาเพื่อวางแผนการรับนักศึกษาในปีการศึกษาต่อๆไป รวมทั้งแนวทางแก้ปัญหาเมื่อทราบว่านักศึกษามีผลการเรียนต่ำ คณะควรให้ความสนใจนักศึกษากลุ่มนี้เป็นพิเศษ ควรจัดให้มีการสอนพิเศษเพิ่มเติม การเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อนักศึกษากลุ่มนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียนให้มากขึ้น จากการศึกษายังพบว่าปัจจัยที่มีผลเป็นอย่างมากในการลาออกของนักศึกษาแล้วกลับเข้ามาศึกษาในคณะเดิมนั่นคือประกาศของมหาวิทยาลัยเรื่อง การโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาซึ่งให้สิทธิการโอนหน่วยกิตของนักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้ ประกาศดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจที่ทำให้นักศึกษาลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมากจากผลการเรียน โดยจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีนักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนเป็นจำนวนมากที่กลับเข้ามาเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้วมาทำเรื่องโอนหน่วยกิตโดยในปีการศึกษา 2545 มีนักศึกษามาทำเรื่องโอนหน่วยกิตจำนวน 19 คน ปีการศึกษา 2546 จำนวน 66 คน ปีการศึกษา 2547 จำนวน 59 คน ปีการศึกษา 2548 จำนวน 121 คน ปีการศึกษา 2549 จำนวน 72 คนจากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาที่มาทำเรื่องโอนหน่วยกิตค่อนข้างมากปัญหาที่ตามมาคือภาระงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นและอีกปัญหาหนึ่งคือจะเชื่อมั่นได้อย่างไรว่านักศึกษากลุ่มนี้ยังมีพื้นฐานการศึกษาที่สามารถเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ ดังนั้นหากมีผู้ใดสนใจปัญหาดังกล่าวควรทำวิจัยเพื่อศึกษาว่ามีนักศึกษาคนใดที่เคยลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาและกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่แล้วลาออกหรือพ้นสภาพการเป็น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

นักศึกษาเนื่องมาจากผลการเรียนมากกว่าหนึ่งครั้ง หากพบว่าการลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษายังมีนักศึกษากลุ่มเดิมอีกจะทำให้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย เพื่อเสนอข้อมูลให้กับมหาวิทยาลัยพิจารณาเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับประกาศการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

นอกจากนั้นการลาออกของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้นักศึกษาลาออกคือการคัดเลือกนักศึกษาเข้าสาขาวิชา การรับนักเรียนเพื่อเข้าศึกษาในคณะเป็นการสมัครเข้ามาเป็นกลุ่ม จากการสมัครเข้ามาเป็นกลุ่มนี้เองทำให้นักศึกษาต้องแข่งขันกันเข้าสาขาวิชาที่ตนเองต้องการเรียน ซึ่งจะมีนักศึกษาอยู่จำนวนหนึ่งที่มิได้เข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเองต้องการเรียน ทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้นักศึกษาต้องลาออกจากการเป็นนักศึกษา ดังนั้นคณะควรให้ความสำคัญในการรับนักศึกษาในแต่ละกลุ่มควรให้มีสัดส่วนหรือคัดเลือกนักเรียนที่สมัครเข้าศึกษาให้ตรงกับสาขาที่ต้องการเรียน เพื่อลดปัญหาการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา นอกจากนั้นคณะควรหาวิธีการเพิ่มบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีผลกับนักศึกษาจริงๆ เพราะหากนักศึกษามีจิตสำนึกในการให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อเกิดปัญหานักศึกษาสามารถเข้าปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาได้รวดเร็วจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดอัตราการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลงได้

จากการที่มหาวิทยาลัยและคณะได้ทำการเปิดสอนให้กับนักศึกษาปัจจุบันพบว่าสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ผู้สอนปรับปรุงมากที่สุด เอกสารประกอบการเรียนการสอน ดังนั้นมหาวิทยาลัยและคณะควรให้ความสำคัญในเรื่องนี้ให้มาก การเปิดสอนในแต่ละตอนกระบวนวิชาควรมีสัดส่วนของจำนวนนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนและห้องเรียนให้เหมาะสม การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยนั้นเป็นกิจกรรมที่ดีควรดำเนินต่อไปแต่ต้องมีอาจารย์ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อคณะและมหาวิทยาลัย การจัดกิจกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไม่ควรจัดมากจนเกินไปหากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวหรือแบ่งเวลาให้ถูกจะส่งผลให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หรือมีผลการเรียนไม่ดีทำให้ได้รับการคัดเลือกเข้าสาขาวิชาที่ไม่ต้องการ ส่งผลให้นักศึกษาต้องลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บรรณานุกรม

กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **ระเบียบข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาและส่วนที่เกี่ยวข้อง (มช.38) ปีการศึกษา 2547**, 69 หน้า.

งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี. **อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีและการคาดคะเนจำนวนนักศึกษา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่คาดว่าจะมีในช่วงระยะ 5 ปี ตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549**, 2545, 30 หน้า.

จันทนา พรหมศิริ และคณะ. **สาเหตุการสละสิทธิ์การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ของนักศึกษาประเภทโควตา รุ่นปีการศึกษา 2540**, 2542,40-41หน้า.

หน่วยวิจัยสถาบันและสารสนเทศ งานนโยบายและแผน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **ศึกษาเปรียบเทียบการสละสิทธิ์ พ้นสภาพ และสำเร็จการศึกษาระหว่างนักศึกษาที่มาจากแต่ละประเภทสอบเข้า ระดับปริญญาตรี ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)**, 2541 ข-ค หน้า.

ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและรับเข้าศึกษา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **การศึกษาสาเหตุการสละสิทธิ์ของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2547**, 2547, 16-19 หน้า.

ฝ่ายทะเบียนการศึกษา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ . **ศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ลาออกกลางคันในช่วงปีการศึกษา 2542-2544**, 2544, 18 หน้า.

ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและรับเข้าศึกษา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **วิเคราะห์การสละสิทธิ์ของผู้ผ่านการสอบโควตาเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543** ,2544, 24 หน้า.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ.**สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS**,2548, 177-184 หน้า.

ศิรินทร์ กุลสิงห์ และคณะ. **การลาออกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538-2541,** 2543, 24-26 หน้า.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามสาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในระหว่างปีการศึกษา 2545-2547 ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านซึ่งเป็นถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยตลอดจนนำข้อคิดเห็นต่างๆ ไปพัฒนาหรือเป็นแนวทางแก้ไขในการบริหารงานขององค์กร โดยข้อมูลของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไป

รหัสนักศึกษา..... อายุ ..... ปี

ท่านเข้าศึกษาโดยวิธี [ ] เอ็นทรานส์ [ ] สมัครเข้าภาคสมทบ

[ ] อื่นๆ .....

ตอนที่ 2. สาเหตุของการ<u>ตกออก</u>จากการเป็นนักศึกษาเนื่องจาก

2.1 [ ] **<u>กรณีพ้นสภาพ</u>** เพราะผลการเรียน

2.1.1 ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีส่วนทำให้ท่านต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[ ] ความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ

[ ] รูปแบบหรือวิธีการสอนของผู้สอนไม่ดี

[ ] สถานที่เรียนไม่เหมาะสม

[ ] อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมหรือไม่ดี

[ ] สภาพแวดล้อมของคณะไม่ดี

[ ] อื่นๆ .....

2.1.2 ท่านคิดว่าคณะควรปรับปรุงในเรื่องใดที่จะมีส่วนช่วยให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นเพื่อให้ นศ.พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง.....

2.1.3 ท่านคิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทอย่างไรบ้างที่จะมีส่วนช่วยให้การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลงโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1.....

2.14 ในปีการศึกษาที่ท่านพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาท่านอาศัยอยู่กับใคร

[ ] หอพัก/บ้านพัก/คอนโดมิเนียม

[ ] อาศัยอยู่กับบ้านเพื่อน

[ ] อยู่กับครอบครัว

[ ] อยู่บ้านญาติ

[ ]

อื่นๆ .....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2.15 <u>กรณีไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว</u> ท่านคิดว่าการที่มิได้อาศัยอยู่กับครอบครัวนั้นมีส่วนทำให้ท่านต้องพ้นสภาพเพราะผลการเรียนหรือไม่

[ ] ไม่มี

[ ] มี เพราะว่า.....

2.16 <u>กรณีอาศัยอยู่กับครอบครัว</u> ท่านคิดว่าการที่ท่านอาศัยอยู่กับครอบครัวแล้วมีปัจจัยอะไรบ้างที่มีส่วนทำให้ท่านต้องพ้นสภาพเพราะผลการเรียน.....

2.1.7 ในระหว่างที่ท่านศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ปกครองส่งเงินให้ท่านใช้ประมาณเดือนละเท่าไร ..... บาท

2.1.8 ท่านคิดว่าชมรมวิชาการของคณะควรมีบทบาทอย่างไรบ้างที่จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง .....

2.2 [ ] <u>กรณีลาออก</u> จากการเป็นนักศึกษา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2.2.1 [ ] มีผลการเรียนต่ำจึงต้องการที่จะสอบหรือสมัครเข้าศึกษาใหม่

2.2.2 [ ] ไม่ประสงค์หรือไม่พอใจในสาขาที่ได้รับการคัดเลือก

เนื่องจาก .....

และท่านคิดว่าคณะควรมีวิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้าสาขาวิชาอย่างไร.....

2.2.3 [ ] ปัญหาด้านครอบครัว

เกี่ยวกับเรื่องใด .....

2.2.4 [ ] มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ/การเงิน

2.2.5 [ ] มีปัญหาด้านสุขภาพ

2.2.6 [ ] อื่นๆ .....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.1 ท่านคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยมีประกาศเรื่องการโอนหน่วยกิตในกรณีที่นักศึกษาลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแล้วกลับมาเป็นนักศึกษาใหม่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้นั้น ท่านคิดว่าประกาศนี้<u>มีผลต่อการตัดสินใจในการลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา</u>ของท่านหรือไม่

[ ] ไม่มี

[ ] มี

เนื่องจาก .....

3.2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อนุญาตให้นักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาสามารถที่จะโอนหน่วยกิตได้

[ ] เห็นด้วย

เนื่องจาก .....

[ ] ไม่เห็นด้วย

เนื่องจาก .....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอน<u>ของคณะ</u>ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

[ ] ดี

[ ] ไม่ดี

เนื่องจาก .....

ควรปรับปรุงเรื่องใด .....

3.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ท่านคิดว่าการจัดระบบการเรียนการสอน<u>ของมหาวิทยาลัย</u>ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

[ ] ดี

[ ] ไม่ดี

เนื่องจาก .....

ควรปรับปรุงเรื่องใด .....

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัจจุบันท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาเป็นอย่างไร

.....

3.6 ท่านคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยจัดระบบการลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ตได้โดยที่ไม่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรงนั้นท่านเห็นด้วยหรือไม่

[ ] เห็นด้วย เพราะว่า.....

[ ] ไม่เห็นด้วย เพราะว่า .....

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับคณะ

ท่านคิดว่าการที่ท่านได้เข้ามาเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้นท่านมีความภาคภูมิใจหรือไม่

[ ] ภาคภูมิใจ

[ ] ไม่ภาคภูมิใจ

เนื่องจาก .....

3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ท่านคิดว่าคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในทัศนคติของท่านเป็นอย่างไร .....

3.9 ความคิดเห็นที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์

สิ่งที่ท่านประทับใจ .....

สิ่งที่ท่านคิดว่าคณะควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด .....

3.10 ความคิดเห็นของนักศึกษากับมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ท่านประทับใจ .....

สิ่งที่ท่านเห็นว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด .....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสัมภาษณ์สาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในระหว่างปีการศึกษา 2545-2547 ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านซึ่งเป็นถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยตลอดจนนำข้อคิดเห็นต่างๆ ไปพัฒนาหรือเป็นแนวทางแก้ไขในการบริหารงานขององค์กร โดยข้อมูลของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือการสัมภาษณ์ในครั้งนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไป

รหัสนักศึกษา..... อายุ ..... ปี

ท่านเข้าศึกษาโดยวิธี [ ] เอ็นทรานส์ [ ] สมัครเข้าภาคสมทบ

[ ] อื่นๆ .....

ตอนที่ 2. สาเหตุของการตกออกจากการเป็นนักศึกษาเนื่องจาก

2.1 [ ] <u>กรณีพ้นสภาพ</u> เพราะผลการเรียน

2.1.1 ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีส่วนทำให้ท่านต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[ ] ความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ

[ ] รูปแบบหรือวิธีการสอนของผู้สอนไม่ดี

[ ] สถานที่เรียนไม่เหมาะสม

[ ] อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมหรือไม่ดี

[ ] สภาพแวดล้อมของคณะไม่ดี

[ ] อื่นๆ .....

2.1.2 ท่านคิดว่าคณะควรปรับปรุงในเรื่องใดที่จะมีส่วนช่วยให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น เพื่อให้ นศ.พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง.....

2.1.3 ท่านคิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทอย่างไรบ้างที่จะมีส่วนช่วยให้การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลงโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1.....

2.14 ในปีการศึกษาที่ท่านพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาท่านอาศัยอยู่กับใคร

[ ] หอพัก/บ้านพัก/คอนโดมิเนียม

[ ] อาศัยอยู่กับบ้านเพื่อน

[ ] อยู่กับครอบครัว

[ ] อยู่บ้านญาติ

[ ]

อื่นๆ .....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2.15 <u>กรณีไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว</u> ท่านคิดว่าการที่มิได้อาศัยอยู่กับครอบครัวนั้นมีส่วนทำให้ท่านต้องพ้นสภาพเพราะผลการเรียนหรือไม่

[ ] ไม่มี

[ ] มี เพราะว่า.....

2.16 <u>กรณีอาศัยอยู่กับครอบครัว</u> ท่านคิดว่าการที่ท่านอาศัยอยู่กับครอบครัวแล้วมีปัจจัยอะไรบ้างที่มีส่วนทำให้ท่านต้องพ้นสภาพเพราะผลการเรียน.....

2.1.7 ในระหว่างที่ท่านศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ปกครองส่งเงินให้ท่านใช้ประมาณเดือนละเท่าไร ..... บาท

2.1.8 ท่านคิดว่าชมรมวิชาการของคณะควรมีบทบาทอย่างไรบ้างที่จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลดลง .....

2.2 [ ] <u>กรณีลาออก</u> จากการเป็นนักศึกษา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2.2.1 [ ] มีผลการเรียนต่ำจึงต้องการที่จะสอบหรือสมัครเข้าศึกษาใหม่

2.2.2 [ ] ไม่ประสงค์หรือไม่พอใจในสาขาที่ได้รับการคัดเลือก

เนื่องจาก .....

และท่านคิดว่าคณะควรมีวิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้าสาขาวิชาอย่างไร.....

2.2.3 [ ] ปัญหาด้านครอบครัว

เกี่ยวกับเรื่องใด .....

2.2.4 [ ] มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ/การเงิน

2.2.5 [ ] มีปัญหาด้านสุขภาพ

2.2.6 [ ] อื่นๆ .....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.1 ท่านคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยมีประกาศเรื่องการโอนหน่วยกิตในกรณีที่นักศึกษาลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแล้วกลับมาเป็นนักศึกษาใหม่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้นั้น ท่านคิดว่าประกาศนี้<u>มีผลต่อการตัดสินใจในการลาออกหรือการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา</u>ของท่านหรือไม่

[ ] ไม่มี

[ ] มี

เนื่องจาก .....

3.2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อนุญาตให้นักศึกษาที่ลาออกหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาสามารถที่จะโอนหน่วยกิตได้

[ ] เห็นด้วย

เนื่องจาก .....

[ ] ไม่เห็นด้วย

เนื่องจาก .....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอนของคณะในปัจจุบันเป็นอย่างไร

[ ] ดี

[ ] ไม่ดี

เนื่องจาก .....

ควรปรับปรุงเรื่องใด .....

3.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ท่านคิดว่าการจัดระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

[ ] ดี

[ ] ไม่ดี

เนื่องจาก .....

ควรปรับปรุงเรื่องใด .....

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัจจุบันท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาเป็นอย่างไร

.....

3.6 ท่านคิดว่าการที่มหาวิทยาลัยจัดระบบการลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ตได้โดยที่ไม่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรงนั้นท่านเห็นด้วยหรือไม่

[ ] เห็นด้วย เพราะว่า.....

[ ] ไม่เห็นด้วย เพราะว่า .....

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับคณะ

ท่านคิดว่าการที่ท่านได้เข้ามาเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้นท่านมีความภาคภูมิใจหรือไม่

[ ] ภาคภูมิใจ

[ ] ไม่ภาคภูมิใจ

เนื่องจาก .....

3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ท่านคิดว่าคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในทัศนคติของท่านเป็นอย่างไร .....

3.9 ความคิดเห็นที่มีต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์

สิ่งที่ท่านประทับใจ .....

สิ่งที่ท่านคิดว่าคณะควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด .....

3.10 ความคิดเห็นของนักศึกษากับมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ท่านประทับใจ .....

สิ่งที่ท่านเห็นว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด .....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรื่อง แนวปฏิบัติในการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

(สำเนา)

ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรื่อง แนวปฏิบัติในการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่พ้นสถานภาพนักศึกษาเนื่องจากลาออกหรือมีผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สอบคัดเลือกหรือคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้อีก สามารถโอนหน่วยกิตกระบวนวิชาที่เคยศึกษาไว้เดิมไม่เกิน 5 ปี มาเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรสาขาวิชาที่สอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเข้าศึกษาใหม่ได้ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของคณะ ภาควิชา หรือสาขาวิชานั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 และมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2530 มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรให้กำหนดแนวปฏิบัติในการโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. ผู้มีสิทธิขอโอนหน่วยกิตคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่พ้นสถานภาพนักศึกษาเนื่องจากลาออกหรือมีผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี แล้วสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้

2. การโอนหน่วยกิต หมายถึง การนำจำนวนหน่วยกิตของกระบวนวิชาเดิมที่นักศึกษาเคยลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตสะสมในหลักสูตรสาขาวิชาที่นักศึกษาสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้

3. คณะที่นักศึกษาสังกัดต้องจัดให้มีการชี้แจงหลักการ วิธีการ และหลักเกณฑ์การโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของคณะ

4. นักศึกษายื่นใบคำร้องขอโอนหน่วยกิตกระบวนวิชาที่เคยศึกษาไว้เดิมไม่เกิน 5 ปี ตามแบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมใบระเบียนผลการศึกษา (transcript) ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยส่งถึงคณะที่นักศึกษาสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้ ภายใน 2 สัปดาห์แรกนับจากวันเข้าชั้นเรียนของแต่ละภาคการศึกษาปกติในปีแรกที่กลับเข้าศึกษาเท่านั้น หากส่งใบคำร้องช้ากว่ากำหนด มหาวิทยาลัยจะไม่รับพิจารณา

5. คณะจะพิจารณารับโอนกระบวนวิชา จำนวนหน่วยกิต และลำดับขั้นของกระบวนวิชาที่นักศึกษาแจ้งขอไว้ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของคณะ

6. กระบวนวิชาที่จะโอนเป็นหน่วยกิตสะสมได้ จะต้องเป็นกระบวนวิชาเดียวกันหรือกระบวนวิชาที่เทียบเท่ากันซึ่งมหาวิทยาลัยได้อนุมัติแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาที่นักศึกษาสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้ และจะต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าลำดับขั้น C

ในกรณีกระบวนวิชาที่ขอโอนนั้น มีกระบวนวิชาที่เป็นเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนได้ลำดับขั้นต่ำกว่า C ให้สามารถโอนได้ โดยมีเงื่อนไขว่านักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาที่เป็นเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนนั้นอีกครั้งหนึ่ง ให้ผ่านทุกกระบวนวิชา ทั้งนี้ นักศึกษาจะขอโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมดของหลักสูตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

7. เมื่อคณะรับโอนหน่วยกิตแล้ว ให้คณะแจ้งนักศึกษาทราบภายใน 2 สัปดาห์ นับจากวันที่ได้รับใบคำร้อง พร้อมทั้งส่งแผนกำหนดการศึกษาของนักศึกษาที่ขอโอนหน่วยกิตให้สำนักทะเบียนและประมวลผล

8. สำนักทะเบียนและประมวลผลเสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการโอนหน่วยกิตภายใน 1 สัปดาห์ นับจากวันที่ได้รับใบคำร้องจากคณะ

9. ในระหว่างที่รอการอนุมัติให้โอนหน่วยกิต นักศึกษาต้องลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นตามแผนกำหนดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้ โดยสามารถเพิ่มและถอนกระบวนวิชาที่สั่งกำหนดเป็นกรณีพิเศษได้ โดยไม่ได้รับอักษร W

10. มหาวิทยาลัยจะไม่นำลำดับขั้นของกระบวนวิชาที่โอนหน่วยกิตได้มาคำนวณค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ยร่วมกับกระบวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรสาขาวิชาที่นักศึกษาสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกกลับเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่ได้

11. นักศึกษาที่ขอโอนหน่วยกิตเกินกว่า 12 หน่วยกิต จะไม่มีสิทธิ์ได้รับการเสนอให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยม และเหรียญรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตร

12. ค่าธรรมเนียมในการโอนหน่วยกิตให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเงิน

ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. 2546

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมอดุล พีชรัชพงศ์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวชุดิมา สุวรรณทะ)
นักวิชาการศึกษา 6

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายสุทัศน์ ขันเลข

คุณวุฒิ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาท้องถิ่น)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยทะเบียนและประมวลผล

สถานที่ทำงาน หน่วยทะเบียนและประมวลผล งานบริการการศึกษา สำนักงานเลขา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานการวิจัย

2538 ได้รับทุนจากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เรื่อง ระบบงานธุรการ

2541 ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การติดตามผลบัณฑิต กรณีศึกษาบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2549 ได้รับทุนจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ร่วมโครงการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต ภาคพิเศษ

2549 ได้รับทุนจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ร่วมโครงการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2549 ได้รับทุนจากคณะวิศวกรรมศาสตร์เรื่อง สาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved